

guzina

MESEČNO GLASILO RAVENSKIH ŽELEZARJEV

Izdaja odbor za splošne zadeve Železarne Ravne

Ureja uredniški odbor

Jože Delalut, Franc Fale, Alojz Janežič, Ivo Kohlenbrand, Marjan Kolar, Frančiška Korošec, Jože Sater

Odgovorni urednik:

Marjan Kolar

Telefon 86 030, int. 304

Tisk: CP Mariborski tisk Maribor

Slovenske železarne lani in letos

28. marca 1972 je bila v Štorah 9. seja delavskega sveta ZPSŽ, ki je obravnavala poslovanje slovenskih železarn v lanskem letu ter gospodarski načrt za letos, poleg tega pa še vrsto tekočih zadev, ki so v pristojnosti tega organa.

Poslovno leto 1971 je bilo za vse tri slovenske železarne izjemno pomembno, in sicer predvsem zaradi velikih sprememb, ki so v ekonomskem položaju železarn v tem času nastopile. Pri tem mislimo še posebno na velik premik v akumulativnosti poslovanja, ki je dovolj izrazit, da slovensko železarstvo do sedaj še nikoli ni doseglo tako visoke stopnje akumulativnosti. Izboljšanje rentabilnosti pa seveda ne pomeni, da so slovenske železarne uspele sočasno urediti tudi druge svoje ekonomske probleme. Teh je namreč še vedno zelo veliko, med njimi pa je na prvem mestu akutno pomanjkanje finančnih sredstev za financiranje razširjene reprodukcije in tekočega poslovanja. Posledica ne dovolj velikih finančnih sredstev se kaže v izredno močni nelikvidnosti vseh treh železarn, ki v nekaterih pogledih hromi celotno njihovo poslovanje.

Poročilo se omejuje na najbolj bistvene podatke oziroma najbolj pomembne ugotovitve o poslovanju železarn.

I. PROIZVODNJA

Skupni fizični obseg proizvodnje je bil v letu 1971 v združenem podjetju za 4 % večji kot leto prej; blagovna proizvodnja pa se je povečala celo za 7 %. Največji porast proizvodnje izkazuje železarna Štore, in sicer na račun aktiviranja proizvodnih zmogljivosti, ki jih je gradila še po 47. natečaju. Žal so ugodni podatki o doseženi proizvodnji še vedno nižji od tistih količin, ki smo jih predvideli z gospodarskim načrtom za leto 1971. V skupni proizvodnji zaostajamo za načrtom za 4 %, v blagovni proizvodnji pa za 2 %. Ta zaostanek za načrtom je predvsem posledica velikih težav, ki smo jih imeli pri oskrbi z osnovnimi surovinami zaradi pomanjkanja finančnih sredstev.

Iz podatkov o doseženi proizvodnji niso razvidni premiki v strukturi proizvodnje predvsem glede na njeno stopnjo dodelave. Tudi v letu 1971 se je namreč nadaljevala težnja po pospeševanju proizvodnje, ki zahteva več vložene dela in se zaradi tega na trgu tudi bolje vrednoti. Če bi uspeli tudi te premike v proizvodnji šte-

vilčno zajeti, bi se lahko prepričali, da so proizvodni uspehi slovenskih železarn še nekoliko ugodnejši, kot pa to kažejo podatki o skupni oziroma blagovni proizvodnji.

II. PRODAJA IN IZVOZ

S prodajo svoje proizvodnje na domačem trgu v slovenskih železarnah v letu 1971 nismo imeli posebnih težav, kar lahko pojasnjujemo predvsem z zelo visoko konjunkturo celotnega jugoslovanskega gospodarstva. Ugodna prodaja doma nas ni pretirano vzpodbujala k izvozu in to je tudi

Naše delo

eden izmed razlogov, da načrtov glede izvoza nismo dosegli niti količinsko niti vrednostno. Na naš zmanjšani izvoz je poleg tega vplivala neke vrste kriza, do katere je prišlo na področju črne metalurgije na svetovnem trgu. Znano je, da je pri vseh glavnih svetovnih proizvajalcih jekla proizvodnja v letu 1971 upadla zaradi težav pri prodaji, to pa je vplivalo tudi na precejšnje znižanje svetovnih cen jekla. Za naše železarnice je zato izvoz bil tudi z vidika rentabilnosti v letu 1971 veliko manj zanimiv, kar je drugi razlog za padeč naše udeležbe v mednarodni trgovini.

Zaradi prve devalvacije dinarja spomladi leta 1971 in spricho sprejetega mehanizma oblikovanja domačih prodajnih cen so se naše poprečne prodajne cene v letu 1971 precej dvignile. Globalni podatki za združeno podjetje kažejo, da je bila poprečno dosežena prodajna cena v letu 1971 za 27 % višja kot leto prej. Pri tem pa je treba upoštevati, da je dejanski porast poprečnih prodajnih cen vendarle nekoliko nižji, saj povečuje globalni indeks porasta prodajnih cen deloma spremenjena struktura proizvodnje v korist bolj vrednotenih izdelkov, po drugi strani pa tudi dejstvo, da smo dosegli manjši izvoz in pri izvozu so poprečne dinarske prodajne cene skoraj obvezno nižje kot na domačem trgu.

III. ZAPOSLENI IN OSEBNI DOHODKI

Poprečno število zaposlenih se je v slovenskih železarnah v letu 1971 malenkostno dvignilo (za 1 %). Železarna Jesenice izkazuje celo zmanjšanje zaposlenih (2 %), predvsem železarna Štore pa precejšen porast (6 %). Fluktuacija delavcev je bila v letu 1971 na istem nivoju kot leto prej in je torej razmeroma močna. V železarni Jesenice je kar 21 % poprečno zaposlenih v letu 1971 prekinilo delovno razmerje.

Poprečni osebni dohodek na fizičnega delavca se je v združenem podjetju v letu 1971 dvignil za 21 %. Če računamo poprečje na podlagi opravljenih ur, je porast celo nekoliko višji, in sicer 23 %. Tja do oktobra je bilo naraščanje osebnih dohodkov v železarnah nekoliko hitreje, kot pa ga je bilo opaziti v poprečju v republiki Sloveniji. Zadnje mesece leta pa so v preostalem gospodarstvu, predvsem pa izven gospodarstva osebnih dohodki naraščali v Sloveniji veliko hitreje kot v železarnah. Ne glede na to kažejo zbrani podatki, da je bilo republiško poprečje osebnih dohodkov v letu 1970 za 10 % višje kot v slovenskih železarnah, v letu 1971 pa smo v železarnah dosegli republiško poprečje in smo prejeli skozi vse leto celo za 3 % višje osebne dohodke, kot je bilo poprečje v celnem slovenskem gospodarstvu.

IV. OSNOVNA SREDSTVA

Če izvzamemo revalorizacijo osnovnih sredstev, ki je bila izvedena po stanju na dan 31. decembra 1971, potem lahko ugotovljamo, da se je nabavna vrednost vseh aktivnih osnovnih sredstev v slovenskih železarnah povečala za 13 %, sedanja vrednost pa tudi za enak odstotek. Pač pa se je znižala vrednost investicij v pripravi do take mere, da je skupna sedanja vrednost vseh osnovnih sredstev v združenem podjetju na koncu leta za 2 % nižja kot na

začetku. To dokazuje, da smo v letu 1971 razmeroma malo investirali. Vseh naložb v osnovna sredstva je sicer bilo 118 milijonov din, to pa je vendarle manj, kot je znašala celoletna amortizacija. Vrednostno gledano torej na področju osnovnih sredstev v letu 1971 nismo uspeli zagotoviti enostavne reprodukcije. Razmeroma nizek obseg investicij lahko pojasnujemo samo z velikim pomanjkanjem finančnih sredstev.

Revalorizacija osnovnih sredstev je vnesla v celotno strukturo poslovnih sredstev slovenskih železarn pomembne spremembe. Nabavna vrednost osnovnih sredstev se je zaradi revalorizacije povečala kar za 1.196 milijonov din (56 %), sedanja vrednost pa za 673 milijonov din (51 %). V nekem smislu pomeni zatorej revalorizacija za slovensko železarstvo močno dodatno obremenitev v smeri zniževanja dohodka.

V. OBRATNA SREDSTVA

V slovenskih železarnah nimamo zadovoljivo urejenega financiranja obratnih sredstev, kar ima za posledico veliko nelikvidnost. Kljub temu pa lahko trdimo, da smo vsaj znotraj podjetja v letu 1971 na področju obratnih sredstev dosegli velik napredek. To lahko dokažemo že z nekaj podatki. Vsa angažirana obratna sredstva (zaloge, terjatve, ostala obratna sredstva) so se v združenem podjetju v teku celega leta povišala za 21 % oziroma za 227 milijonov din, pri tem pa so se samo poslovne terjatve povečale za 276 milijonov din. To pomeni, da smo v slovenskih železarnah z izjemo terjatev ostala obratna sredstva znižali, kar je ogromen uspeh še posebno, če upoštevamo, da se je nominalna vrednost zalog in drugih obratnih sredstev zaradi inflacije povišala.

Zelo zanimive so tudi spremembe v strukturi financiranja obratnih sredstev. Približno 50 % dodatnih angažiranih obratnih sredstev v že omenjenem znesku 227 milijonov din financiramo z lastnim poslovnim skladom (109 milijonov din), medtem ko smo svojim dobaviteljem več dolžni samo 67 milijonov din in kreditov imamo na koncu leta samo 24 milijonov din več kot na začetku. Preostalo jugoslovansko gospodarstvo dolguje tako slovenskim železarnam na koncu leta 1971 210 milijonov din več sredstev kot na začetku in pretežni del te povečane razlike krijemo v slovenskih železarnah z lastnim poslovnim skladom oziroma drugimi lastnimi sredstvi. Slovenske železarnice so postale na tak način, sicer proti svoji volji, pomemben financer preostalega jugoslovanskega gospodarstva in same to neprostovoljno financiranje tudi zelo drago plačujejo predvsem v obliki lastne nelikvidnosti.

31. decembra 1971 so imele vse tri železarnice blokirane svoje žiro račune v skupnem znesku 210 milijonov din. Ta blokada nam povzroča ogromne težave in veliko ekonomsko škodo. Dodati pa je treba še to, da moramo po sili zakona do 30. junija 1972 postati likvidni, sicer bomo prisiljeni osebne dohodke krepko znižati. Reševanje nelikvidnosti bo zato v letu 1972 osrednja poslovna naloga slovenskih železarn, ki ji bomo morali v veliki meri podrediti celotno poslovno politiko. Priznati si moramo, da znotraj podjetja na vseh področjih še nismo storili vsega možnega, kar nam bi li-

kvidnost olajšalo, in zato nas vse v tem pogledu v naslednjih mesecih čaka še ogromno dela. Po drugi strani pa vsi naši podatki dokazujejo, da svoje nelikvidnosti samo z lastnimi silami ne bomo mogli sanirati in si bomo zato morali zagotoviti pomembna dodatna finančna sredstva predvsem v obliki kreditov. V interesu celotnega slovenskega in jugoslovanskega gospodarstva je, da v združenem podjetju nelikvidnost likvidiramo in zato lahko upravičeno pričakujemo, da nam to pot ne bo izostala potrebna pomoč poslovnih bank in širše družbene skupnosti.

VI. CELOTNI DOHODEK IN NJEGOVA DELITEV

Podatki kažejo ugoden porast celotnega dohodka in tistih elementov njegove delitve, ki pomenijo materialno jačanje slovenskega železarstva. Predvsem želimo opozoriti na izreden porast bruto akumulacije (seštevek amortizacije in dobička), ki je znašala 287 milijonov din, kar je enkrat več kot leta 1970 in 16-krat več kot leta 1968.

Na ugoden porast celotnega dohodka in skladov je brez dvoma v precejšnji meri vplival porast prodajnih cen. Pretirano skromni bi pa vendarle bili, če bi vse boljše rezultate v delitvi celotnega dohodka pripisovali višjim prodajnim cenam. Boljša akumulacija slovenskih železarn je namreč v precejšnji meri tudi rezultat višje produktivnosti, bolj ekonomičnega izkoriščanja poslovnih sredstev in drugih sprememb, ki jih v združenem podjetju zavestno in načrtno izvajamo z namenom, da tudi dolgoročno saniramo ekonomski položaj slovenskega železarstva.

Ko ocenjujemo poslovanje slovenskih železarn v letu 1971, lahko kot zaključek rečemo naslednje:

1. Slovenske železarnice so v letu 1971 dosegle pomemben napredek v obsegu in kvaliteti proizvodnje. Proizvodnja bi lahko bila še večja, če je ne bi zavirala nezadostna oskrba s surovinami kot posledica pomanjkanja finančnih sredstev.

2. Področje širjenja proizvodnih zmogljivosti je v letu 1971 v celoti stagniralo, saj so vse investicijske naložbe v železarnah reducirane na tisti minimum, ki ga še dopušča naš težki likvidnostni položaj.

3. Združeno podjetje je v letu 1971 na področju obratnih sredstev doseglo pomemben napredek, in sicer predvsem na mestih, ki so bila v dosegu naše lastne moči. Kljub temu pa se je nelikvidnost železarn povečala, in sicer deloma zaradi izredno močnega porasta terjatev do kupcev, deloma pa zaradi naše nemoči, da bi si z večjimi krediti zagotovili dodatno potrebne vire financiranja obratnih sredstev.

4. V pogledu celotnega dohodka in akumulacije so slovenske železarnice v letu 1971 izredno napredovale. Delno je to rezultat višjih prodajnih cen, v precejšnji meri pa tudi efekt notranjih ukrepov, ki jih na vseh nivojih izvajamo z namenom, da se tudi dolgoročno sanira ekonomski položaj slovenske črne metalurgije.

Večji ustvarjeni dohodek je omogočil tudi porast osebnih dohodkov. Tja do zadnjih mesecev leta 1971 so osebni dohodki v slovenskih železarnah rastli hitreje kot v preostalem gospodarstvu, medtem ko v

najnovšem času opazamo zopet obratne tendence. Glede na pogoje dela so osebni dohodki v železarnah še vedno razmeroma nizki in zato bo skrb za njihovo ustrežno rast v letu 1972 tudi ena osrednjih nalog samoupravnih in vodstvenih struktur v združenem podjetju.

5. Spričo procesa stabilizacije, ki ga celotna jugoslovanska družba intenzivno izvaja, moremo pričakovati, da se bo ekonomski položaj slovenskih železarn v letu 1972 precej poslabšal. To smatramo skoraj za nujno, saj bi bilo nerealno pričakovati, da bi se črna metalurgija lahko izognila svojemu prispevku k splošnim stabilizacijskim naporom. V tej zvezi pa vseeno izražamo zaskrbljenost zaradi upravičene domneve, da delujejo nekateri dosežani zvezni stabilizacijski ukrepi v smer, ki bi utegnili ekonomski položaj črne metalurgije ponovno nenormalno poslabšati. Prepričani smo, da to ne more biti v interesu preostalega gospodarstva niti ne more delovati stabilizacijsko v vsem gospodarstvu.

6. Učinkovitejšega reševanja že dalj časa osrednjega problema slovenskih železarn, to je njihove nelikvidnosti, v letu 1972 ne bo možno več odlagati. Slovenske železarne morajo postati do 30. junija 1972 likvidne. Da bomo ta izjemno zahtevni cilj lahko dosegli, se bomo morali temeljito in načrtno lotiti dodatnih notranjih ukrepov, ki nam bodo zagotovili še racionalnejše poslovanje z obratnimi sredstvi, sočasno pa nam bodo morale poslovne banke in širša družbena skupnost zagotoviti pomembnejše nove kredite za financiranje tekočega poslovanja. Predvsem pa ne moremo upati, da bi sanirali svojo lastno nelikvidnost, če se ne bo bistveno izboljšal splošni likvidnostni položaj jugoslovanskega gospodarstva.

Gospodarski načrt za letošnje leto predvideva proizvodnjo 208.000 t surovega železa in 735.000 t surovega jekla. Pri surovem železu je delež Jesenic 77 odst., delež Štor pa 23 odst. Surovega jekla bodo na Jesenicah proizvedli 500.000 t ali 68 odst., na Ravnah 180.000 t ali 24,5 odst., v Štorah pa ostalo. V primerjavi z lanskim letom naj bi proizvedli surovega železa za 14 odst., surovega jekla pa 11 odst. več.

Načrt izvoza predvideva 66.420 t v vrednosti 13.482.000 dolarjev. Največji izvoz predvideva Železarna Ravne z deležem 37,1 odst. od celotne vrednosti izvoza. Pri izvozu je 114. panoga zastopana z 68,5 %, 117. pa z 31,5 odst. Na konvertibilni trg naj bi izvozili 70 odst., na klirinški pa 30 odstotkov.

Finančni načrt ZPSŽ predvideva 2.645.916.000 din, pri čemer znaša udeležba posameznih železarn: Jesenice 55,4 odst., Ravne 28,4 odst., Štore 16,2 odst. Bruto akumulacija znaša za ZPSŽ 11,88 odst. od doseženega celotnega dohodka, bruto osebni dohodki pa 14,39 odst.

Razprava je ugotovila, da je finančni del gospodarskega načrta zaradi vsakomesečnih sprememb predpisov in stalne inflacije dokaj nerealen in bo treba na naslednji seji delavskega sveta napraviti rebalans. Osebni dohodki so npr. tak rebalans že doživeli.

Pri obravnavi problema nelikvidnosti so sprejeli stališče, da se o težkem položaju obvesti ZIS, IS SRS in druge merodajne organe ter se jih opozori na vse možne

posledice. Vse železarne so namreč blokirane in ni nobenega upanja, da bi se deblokirali brez družbene pomoči do 30. junija 1972, ko naj nas bi v tem primeru zadelo izplačevanje le 90-odst. poprečnih OD iz leta 1971.

Sklenili so tudi protestirati proti sklepu Ljubljanske banke, ki je povišala obresti. Ker železarne ne morejo v roku zapadlosti vračati kreditov, jih stanejo najcenejši krediti 17 odst., najeti nad limitno maso, ki jo določi banka, pa celo 24—30 odst. Ni pa banka povišala obresti tistim, ki vlagajo.

Peter Orožen

Poslovanje v letu 1971 — uspešno ali neuspešno

V povojni zgodovini ravenske železarne predstavlja poslovno leto 1971 prav gotovo nekaj posebnega. Z zaključnim računom smo ugotovili sorazmerno visoko vsoto dobička v znesku 57.369.654 din in pri tem ustvarili amortizacijo za 43.436.160 din. Ta dobiček je sicer obdavčen in je treba plačati še razne prispevke (prispevek za nerazvite, rezervni sklad itd.), tako da ga praktično ostane še 44 milijonov din. Pa vendar je celotna akumulativnost še vedno relativno zelo visoka.

Podjetja črne metalurgije v Jugoslaviji nikoli niso spadala v tisto strukturo gospodarstva, ki bi ustvarjala pomembno akumulacijo. Prav enako se dogaja istim oziroma sorodnim podjetjem v inozemstvu. Radi tega smo lahko našega uspeha, ki se odraža v zgoraj navedenih številkah, zelo veseli, ker je na mnogo višji »papirnati« višini kot pretekla leta. Ta visoki dobiček bi moral biti odraz našega dobrega dela in

O združevanju sredstev na nivoju ZPSŽ so sklenili, naj direkcija izdela predlog modela združitve, ki ga bodo obravnavali na delavskih svetih železarn, nato pa na naslednji seji DS ZPSŽ.

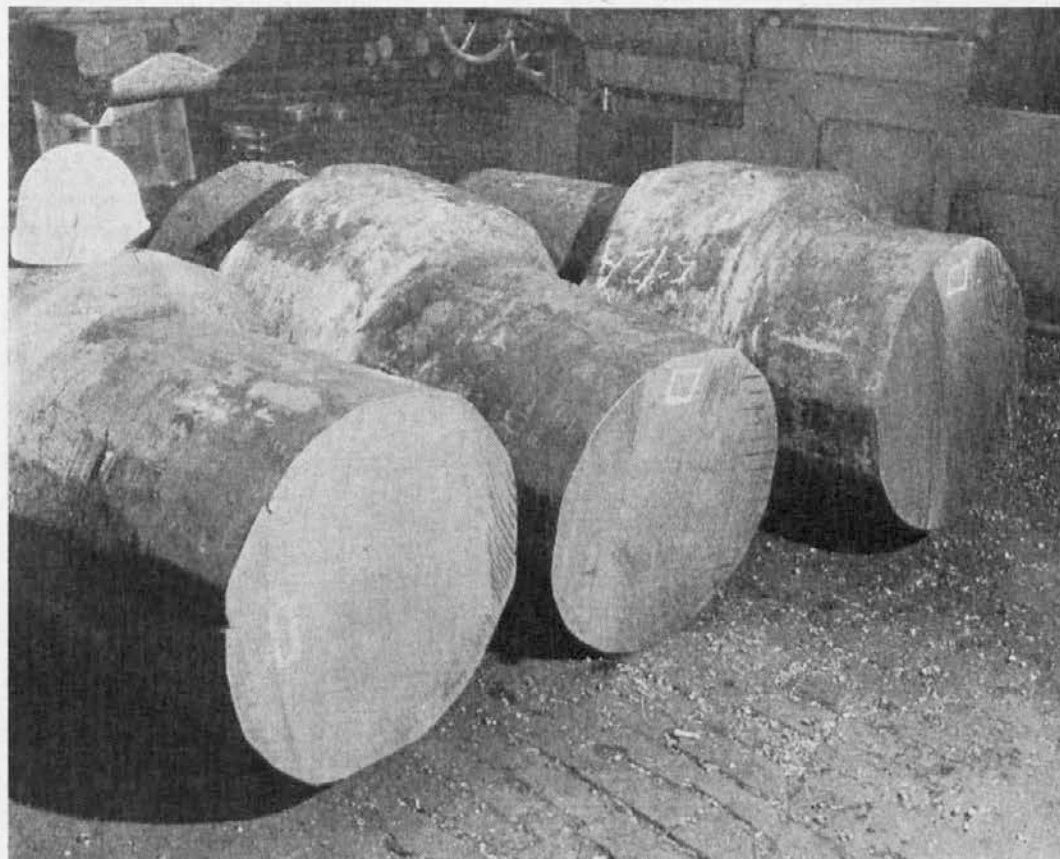
O ustanovitvi mešane slovensko-nemške družbe za promet z jeklom v Düsseldorfu je bila podana le informacija, ki pa jo bo direkcija še podrobneje razložila, obravnavali pa jo bodo nato še delavski sveti tovarn.

Za novega člana poslovnega odbora je bil izvoljen inž. Ivan Arzenšek z Jesenic.

temeljitega izkoriščanja gospodarske konjunktore, ki je bila v lanskem letu prisotna. Če pa pogledamo drugo plat medalje — težave, ki so nas vse leto krepko spremljale na vsakem koraku, vidimo, da nekaj ne »štima« pri ustvarjenem dobičku.

Na eni strani globoko samozadovoljstvo, kako krasno gospodarimo, da smo dosegli izjemno visoko stopnjo akumulativnosti itn., na drugi strani pa podrhtevamo od strahu, ali se bomo končno priključili rudniku v Mežici, ki normalno izplačuje mesečne osebne dohodke s pordnevnim zaostankom. Tako nasprotujoče govorjenje in strokovno tolmačenje je pa zares težko razumeti, predvsem pa ga dojeti. Pa vendar to ploščo stalno sučemo. Kot pisec tega članka imam nevhvaležno nalogo, da dam preprosto obrazložitev.

Jugoslavija se je v svoji gospodarski politiki že pred leti odločila, da bo opustila gospodarski model vzhodnoevropskih dr-

Odkovki za ladjedelnštvo

žav, ki sloni na administrativno planskem gospodarstvu.

Odločili smo se, da sprejmemo koncept tržnega gospodarstva, ki pa mora biti prirejen našim možnostim in pogojem. Do sem je vse zelo jasno in preprosto. Od tu se pa začne takoj zapletati in se plete v klobčič, ki ga bo zelo težko odviti. Pristopiti tržnemu gospodarstvu pomeni, priznati pravne norme tega sistema, približno tako, kot to velja za mladoporočence. Če se pravil igre ne spoštuje, pač pride do »kraha«. Idealnega modela tržnega gospodarstva praksa ne pozna, pač pa mnoge inačice, ki se temu modelu več ali manj približujejo. Kljub nekaterim znatnim razlikam pa vsi tržni zakoni povsod v enaki meri veljajo, samo da so posledice zaradi raznolikih variant različne. Moj namen ni razlaga tržnega gospodarstva, pač pa za razumevanje članka moram v par stavkih nakazati pojem poslovne izgube oziroma dobička v navedenem sistemu.

Če podjetje v določenem časovnem obdobju ustvari vsebinsko poslovno izgubo, mu družba tudi v zahodnih tržno orientiranih državah pomaga vsaj določen čas in ni prevelike bojzani za bankrot. To je klasična oblika izgube. Druga oblika je mnogo hujša in se obvezno kaznuje z likvidacijo firme — to je moment, ko podjetje v danem trenutku ne more z denarjem poravnati svojih obveznosti. Če podjetje ustvari dobiček, pomeni, da ima za ustvarjeni del dejansko denarno kritje.

Že mnogo let je preteklo, ko smo se tudi Jugoslovani odločili za tržni sistem. Vendar smo šli samoniklo svojo pot in ustvarili tržni model, pred katerim imajo vsi tuji strah in rešpekt. Mi poznamo samo klasično obliko poslovne izgube, ki nastane takrat, ko so stroški poslovanja višji od dosežene realizacije. To neprijetno stanje rešimo vedno s tujo besedo »sanacija podjetja«. Drugo, zgoraj navedeno obliko, tudi poznamo, pravimo ji po tuje — »nelikvidnost«. Smo pač država, ki je konglomerat narodnosti s skromnim izrazoslovjem. En stavek še o dobičku.

Če ga katero podjetje ustvari, je izračunan navadno na papirju, razdelimo ga pa z dvigovanjem rok na delavskem svetu in tako »razdeljeni dobiček na sklade« spet spravimo na papir.

Ne nameravam zbijati neslanih šol na račun tolmačenja poslovnih rezultatov, ker sem sam na takem delovnem mestu, ko moram za poslovne dogodke najti pravilno razlago. Pa vendar strašno različno razumemo in doumevamo posledice prenekaterih rezultatov.

Nečesa se moramo zavedati, da je tržni model gospodarstva sistem, ki ne pozna socialnih momentov in da tistega, ki se njegovim zakonom ne pokorava, vedno tepe in kruto kaznuje. V večini primerov se znese vedno na delavca z najtanjšo kuverto. Tako zunaj, tako pri nas.

Že na začetku članka je povedano, da smo v poslovne knjige napisali, da je železarna Ravne leta 1971 ustvarila, upoštevajoč pogoje bazične industrije zavidanja vredno akumulacijo. Najbrž je tukaj pravo mesto, da povem, da pa so kupci dolgovali pri tem dosežku železarni 220.541.337 din (22 starih milijard), mi pa našim dobaviteljem komaj 52.382.982 din (5,2 stare mili-

jarde). Drugače povedano, kupci so nam plačevali naše blago v 108 dneh, mi pa dobaviteljem v 59 dneh. Takoj se vidi, da je med naštetima podatkom ogromno nesorazmerje, vseeno, če gledamo dinarje ali dneve. To stanje se je v polni meri odražalo na žiro računu, ki je permanentno blokiran že od 18. aprila 1971. V mesecu marcu t. l. znaša blokada ca. 33 milijonov din, 18. aprila pa bomo lahko s »pleh muziko« slavili prvo obletnico našega »denarnega tavhanja«. Pa kaj bi »jamrali«, ko pa je npr. Železarna Jesenice preživela že peto obletnico blokade.

Ustvarjena proizvodnja se je gibala približno v mejah gospodarskega načrta, in sicer je bila skupna proizvodnja nižja za 0,2% kar pomeni, da smo proizvedli 394.654,5 ton. Blagovno proizvodnjo smo pa proti gospodarskemu načrtu prekoračili za 1,6% oziroma ustvarili 119.381,5 ton. Lansko leto smo uspeli uvesti tudi novo metodo obračunavanja proizvodnje t. i. metodo variabilnih stroškov (direct costing). Metoda, stara ali nova, nobena sama od sebe ne daje rezultatov. Pa vendar nam ta metoda nudi toliko prednosti, od katerih so bile lani nekatere že izkoriščene, da jo je vredno omeniti. Največja prednost je prav gotovo v tem, da mora praviloma vsak, ki sprejme kakršno koli naročilo, imeti pred sabo izdelano kalkulacijo za naročeno blago. To je obvezno in tega do lani nismo imeli. Pomeni pa, da danes pri sprejetju naročila vemo, ali bomo določeno proizvodnjo (seveda pri normalnih pogojih) delali z izgubo ali dobičkom. Ne vem, koliko je prodaja to prednost izkoristila, prav gotovo pa bo morala to orožje (uporabo kalkulacij) striktno uporabljati. Ko bomo narejeni sistem temeljiteje obvladali, bomo za obdobje, ki bo zasedeno z naročili, lahko vnaprej predvideli poslovni rezultat. To je pa prednost, katere si mnoga podjetja samo želijo. Metodo variabilnih stroškov smo izkoristili tudi pri vrednotenju zalog. Do lanskega leta smo jih vrednotili po polnih cenah, lansko leto po variabilnih stroških, na koncu leta pa celo samo po materialnih. Seveda velja to samo za zaloge nedokončane proizvodnje in polizdelkov ter za zaloge gotovega blaga. Z drugo besedo povedano: zaloge vrednotimo po tisti vrednosti, katero rezultat v danem obračunskem obdobju prenese.

Na podlagi zgornjega odstavka bi želel samo še nekaj povedati. Zelo nevarno je primerjati rezultate med posameznimi železarnami ali podjetji. Ravno vrednotenje zalog je moment, ki na rezultat močno vpliva, zato so primerjave enakih postavk praviloma navadno neprimerljive. Branje števil je umetnost, ki je večina ljudi ne pozna, čeprav redko komu ponos dopušča, da bi to priznal. Posledica tega je rojstvo mase gospodarstvenikov, ki kljub raznim strokovnim usmeritvam z dvomljivim uspehom načrtujejo in vodijo naše poslovanje. Pa kaj bi o tem, ko pa je že Prešeren zapisal: »Le čevlje sodi naj kopitar.«

Obračun po variabilnih stroških je po mnogih mukah odgovoril vsem tistim obratom, ki so postavljali zahtevo, da se da odgovor o njihovem konkretnem delu. Do sedaj smo lahko ugotavljali poslovni rezultat vedno samo za podjetje kot celoto. Od lanskega leta dalje pa daje sektor za gospo-

darjenje v železarni vsem proizvodnim obratom vsakomesečni rezultat. V letu 1971 so proizvodni obrati dosegli:

		din
topilnica	izgube	2.119.000
livarna	dobička	886.000
valjarna	dobička	30.937.000
kovačnica	dobička	20.136.000
jeklovlek	dobička	2.703.000
termična obdelava	dobička	5.783.000
mehanska		
obdelovalnica	izgube	2.921.000
vzmetarna	izgube	2.826.000

Kot vidimo, so rezultati ponekod prav presenetljivi. O vzrokih izgub v posameznih obratih naj razpravljajo tisti, ki so temu dorasli, za nas je važno to, da imamo končno vendarle te prepotrebne podatke v oblasti.

Analizirajoč poslovanje enega leta bi lahko našteali še maso raznih podatkov, pa so presuho parni, da bi jih brali. Vendar še ostanejo osebni dohodki, ki pa vsakogar od nas zanimajo. Vsem nam je prav gotovo vseeno, iz katerega žepa so plačani, važno je le to, koliko skupno znašajo. Ker smo pa v prikazovanju te postavke pravi mojstri — poprej izračunamo tako, kot nam ustreza, bom navedel dva podatka. Če računamo poprečno izplačane osebne dohodke na podlagi poprečnega števila zaposlenih, vidimo, da smo prejeli v lanskem letu v poprečju 1.653.52 din, preračunano na ure pa 1.625.85 din — obakrat upošteva regres za dopust. Ta poprečja so praktično istovetna z izplačili osebnih dohodkov v železarni Jesenice in železarni Štore, na žalost pa močno odstopajo od republiškega poprečja.

In za konec odgovor, ki ga terja naslov članka. Ko proučujemo rezultate železarn na združenju jugoslovanskih železarn ali na bankah, gospodarski zbornici ali kjerkoli, ne moremo mimo ocene, da je bilo lansko leto vsaj za našo, pa tudi druge železarne sila plodno. Ustvarjena je bila visoka akumulacija, torej rezultat, ki bo svetla osnova za preteklo in bodoče poslovanje. Pri vsem tem dobičku pa ne moremo izplačati zaželenih in primernih osebnih dohodkov, že nekaj mesecev nimamo denarja za uvoz prepotrebni surovin, strojev, rezervnih delov, navadno precej vode preteče, ko uspemo plačati tu in tam kako carino — in vse to pri tako opevanih rezultatih. Glavno je, da smo z doseženim zadovoljni. In kako bi ocenil ustvarjeni dobiček podjetnik iz tržno urejenih razmer? Brez besed, samo nemo bi kimal z glavo.

ZA DOBRO VOLJO

Dvoje naenkrat

Byron četrti dan po poroki z Anne Milbank:

»Istega dne sem se oženil in prehladil.«

Živina

Na neki zabavi v Neaplju je Antona — Traversi po nesreči stopil na vlečko neke gospe.

»Prava živina ste!« je jezno dejala dama.

»Nemara res,« je odvrnil, »a rep imate vi, gospa.«

Z zasedanja delavskega sveta

Na zasedanju meseca marca je delavski svet potrdil finančni plan in plan osebnih dohodkov za letošnje leto. To sta zadnja dva plana iz celotnega gospodarskega načrta tovarne za letošnje leto. Delavski svet je razpravljal še o predlogu za povišanje amortizacijskih stopenj in amortizacije za letošnje leto, bil seznanjen o poteku dela na izpopolnitvi pravilnika o delitvi OD in realizaciji četrtega sklepa, sprejetega na izrednem zasedanju. Seznanjen pa je bil tudi o vzroku požara v obratu elektro remonta za šibki tok.

V pojasnilu posameznih predlogov je bilo rečeno, da je finančni plan sestavljen na podlagi planiranega obsega proizvodnje in realizacije ter za letos predvideva 752 milijonov din celotnega dohodka in 40 milijonov din ostanka dohodka. Primerjava z doseženimi rezultati lanskega leta kaže povečanje dohodka za 9,3 % in zmanjšanje ostanka dohodka za 30,3 %. Na nižji rezultat bo v primerjavi s celotnim dohodkom vplivalo hitrejše naraščanje stroškov, saj se bodo ti stroški proizvodnje in poslovanja predvidoma povečali za 12,9 %. V skupnih stroških predstavljajo materialni stroški 68,3 %, bruto OD 18,5 %, amortizacija 7 %, zakonske in pogodbene obveznosti 4,6 % in izredni stroški 1,6 %. Najbolj bodo v primerjavi z lanskim letom porasli stroški materiala, in sicer za 4,83 %, prispevki bruto OD za 14,94 % in amortizacija za 5,81 %. S prizadevanjem vseh bo predvideni poslovni rezultat možno izboljšati z znižanjem materialnih stroškov, povečanjem produktivnosti dela, povečanjem prodaje izdelkov, pri katerih dosegamo nadpovprečno akumulacijo, z opustitvijo proizvodnje izdelkov, kjer dosegamo negativne rezultate, in znižanjem stroškov tehničnih in splošnih služb. Pri načrtovani realizaciji 670 milijonov din in povprečno 3.820 zaposlenih se planirajo povprečni OD na zaposlenega 1.900 din, z upoštevanjem regresa za letni dopust pa 2.000 din, kar pomeni, da se bodo OD oblikovali v višini 13,4 % od eksterne realizacije. V primerjavi z lanskim letom naj bi se povprečni OD povečali za 17,5 %. Zaradi nekaterih popravk pravilnika o delitvi OD, ki so bile že opravljene in ki so v letošnjem letu še na vidiku, se bodo spremenila razmerja OD med posameznimi obrati in službami. Iz teh vzrokov je bilo rečeno, da naj bi delavski svet končni načrt delitve OD po obratih obravnaval in potrdil, tedaj ko bodo potrjene že tudi vse predvidene spremembe na tem področju. Do časa, da bo to urejeno, pa naj bi ostalo v veljavi zdaj predvideno razmerje. Posebej pa je bilo poudarjeno, da bomo morali, če se bodo v letošnjem letu bistveno menjali pogoji gospodarjenja, temu ustrezno prilagoditi tudi izplačila OD.

V zvezi s finančnim načrtom je bilo rečeno, da je delavski svet plan realizacije za letošnje leto v višini 650 milijonov din že potrdil. Potem ko je bil izdelan predlog finančnega načrta, katerega podlaga je, kot je bilo že rečeno, obseg proizvodnje in realizacije, pa se je ugotovilo, da bi pri tako planirani realizaciji obrati enote II letos poslovali z delno izgubo. Na

podlagi take ugotovitve so bile ponovno preučene možnosti prodaje izdelkov mehanske predelave v zadnjem četrletju lanskega leta. Na tej podlagi in na podlagi cen, ki smo jih dosegali na trgu, je bilo ugotovljeno, da obstajajo realne možnosti, da se poveča realizacija v teh obratih. Zaradi tega je prišlo tudi do spremembe višine realizacije. Ta se je obratom enote II povečala za 20 milijonov din oziroma povečala za celotno tovarno od prvotno predvidenih 650 milijonov din na 670 milijonov din. Na ta način in pa s pomočjo drugih ukrepov se bomo izognili negativnemu rezultatu, dosegli pa naj bi tudi tisti minimalni cilj, ki ga želimo doseči.

V razpravi so predvsem predstavniki mehanskih obratov opozorili, da na slabši poslovni rezultat vplivajo cene, katere že več let kljub podražitvi osnovnega materiala in drugih stroškov niso bile povečane. Gre v precejšnji meri za izdelke, ki jih zaradi trga ni mogoče v celoti nadomestiti z drugimi izdelki. Rečeno pa je bilo, da so že pristopili k selekciji naročil. Ker pa je precej pogodb bilo sklenjenih lani, bodo prvi ukrepi in rezultati najbolj prišli do izraza šele v zadnjem četrletju letošnjega leta. Treba pa se bo naučiti poslovnega reda. Če bomo upoštevali to in izvajali tudi **druge ukrepe**, potem je po njihovem tudi za mehanske obrate finančni načrt realen. Diskutant pa so ob tem opozorili na iztrošenost strojev v teh obratih in nakazali potrebo, da bi zaradi potrebe trga in razširitve obrata industrijskih nožev bilo potrebno čimprej pristopiti k gradnji nove tovarniške hale.

Za povišanje amortizacijskih stopenj in višino amortizacije za letošnje leto je bilo povedano, da je komisija za osnovna sredstva ugotovila, da je vrednost posameznih

osnovnih sredstev, nabavljenih do leta 1967, nerealno prikazana, zato predlagajo, da se uskladi vrednost sredstev, s tem da se poveča za posamezne skupine predpisani koeficient, kar je glede na predpise možno storiti. To je tem bolj potrebno, ker bi kljub revalorizaciji osnovnih sredstev letos znašala amortizacija samo približno okrog 37 milijonov din, kar komaj zadošča za kritje anuitet in za nadomestitev novih osnovnih sredstev ne bi bilo denarja. S povišanjem amortizacijskih stopenj pa bi povečali amortizacijo na 50 milijonov din.

V nadaljevanju razprave je glavni direktor seznanil delavski svet s potekom dela na izpopolnitvi pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in realizaciji sklepa, sprejetega na izrednem zasedanju. Povedal je, da so bili nekateri ukrepi že storjeni — povečanje kodeksa del za 7,5 % in da strokovna služba na nekaterih drugih predlogih intenzivno dela. Poudaril pa je, da moramo pri pripravi in obravnavi tega področja biti strpni, predvsem pa trezni in realni. Predlogi, ki bodo posredovani, morajo kar najbolj pravilno urejevati to področje za vse zaposlene. Reševanje samo posameznih problemov, ne da se zadeva ureja kompleksno, nam lahko povzroči to, da z rešitvijo nekaterih problemov odpiramo druge dodatne in nove probleme.

Ob zaključku je nato seznanil delavski svet še o vzrokih požara, ki je nastal 13. marca 1972 v obratu šibki tok in z višino škode.

Po razpravi je delavski svet sklenil:

1. Potrdi se spememba plana realizacije za leto 1972 od prvotno načrtovanih 650 na 670 milijonov din.

2. Potrdi se plan osebnih dohodkov za leto 1972, ki bodo v poprečju na zaposlenega in mesec znašali 1.950 din oziroma z regresom za letni dopust 2.000 din.

»Dobra furas«

3. Potrdi se finančni plan za leto 1972, ki določa 725 milijonov din celotnega dohodka in 40 milijonov din ostanka dohodka ali dobička.

4. Odobri se realna uskladitev vrednosti osnovnih sredstev, nabavljenih do vključno leta 1967, v višini do 50 % od predpisanega koeficienta. S tem v zvezi se odobri povišanje amortizacijskih stopenj osnovnih sredstev za:

— skupino 61 — delovni stroji za obdelavo kovin, od predpisane stopnje 7 % na 10 %,

— skupino 78/b — železarne (peči), od predpisane stopnje 6 % na 12 %,

— skupino 78/c — železarne, tople in hladne valjarne, od predpisane stopnje 6,5 % na 10 %,

— skupino 78/d — železarne drugo, od predpisane stopnje 7 % na 8 %.

5. Ob upoštevanju povišanja amortizacijskih stopenj se potrdi global amortizacije za leto 1972 v višini približno 50 milijonov din.

6. Delavski svet je vzel na znanje informacijo o poteku dela na izpopolnitvi pravilnika o delitvi OD in realizaciji četrtega sklepa, sprejetega na izrednem zasedanju, na znanje pa je vzel tudi poročilo o vzrokih in višini škode ob požaru 13. marca letos v obratu šibki tok.

-et

MLADI JEKLARJI PO POTEH XIV. DIVIZIJE

Občinska zveza tabornikov organizira vsako leto pohod na Paški Kozjak. Pohod ima namen oživiti spomine na boje XIV. divizije z okupatorjem, ki so se odigrali na tem mestu. Glede na program TK ZMS Železarne Ravne in vabila tabornikov smo se tudi mladinci našega kolektiva pohoda udeležili. Ob 8. uri zjutraj 18. marca 1972 smo se odpeljali z avtobusom do Zgornjega Doliča. Tu nas je pozdravil tov. Mitja Kavtičnik, ki je na pohodu predstavljal komandanta bataljona. Bataljon se je razdelil na dva dela. Prvi del je krenil na Kozjak, drugi pa smo se odpeljali do Pake, od koder smo krenili peš na vrh Kozjaka, kjer se je bataljon zopet sešel.

Nekdanji borec tov. Čeh je mladino seznanil s pohodom XIV. divizije ter njenimi boji z okupatorjem. Na spomenik smo položili venec, izstreljenih je bilo nekaj salv, nato pa smo padle počastili z enominutnim molkom. Zapeli smo tudi nekaj partizanskih pesmi.

V koči na Paškem Kozjaku smo dobili pravi partizanski golaž. Tu se je vse razživelo, peli smo pesmi in oživljeni so bili spomini na NOB. Ob povratku smo se ustavili pri kmetu Ramšaku, kjer je padlo 14 borec XIV. divizije. Prijetno utrujeni smo se vrnili v Zgornji Dolič, kjer nas je čakal avtobus. Mladci si takšnih skupnih akcij želimo čim več ter še boljšega sodelovanja s specializiranimi mladinskimi enotami.

Napisal bi tudi nekaj vrstic o mladih, o tistih, ki so tolikokrat predmet kritike. Ko postavljam v ospredje mlade, ne trdim, da si napreden, če si mlad, upam pa trditi, da so mladi poštene in neobremenjeni s preživelimi idejami in zato kritični do

nepravilnosti, ki jih občutijo. Pristop mladih je temeljni pristop vsake družbe do nadaljnega razvoja. Zavedati se moramo, da mladi danes nočejo biti orodje drugih organizacij ali forumov za razna sekundarna dela, temveč zavestni ustvarjalci sopotniki za hitrejši razvoj naše družbe. Videti je, da si želijo, da bi bila ZM kazalec potreb in želja mlade generacije. Mlad človek mora biti vedno zaposlen, ne smemo ga pustiti v brezdelju in jadrnanju v pasivnost.

Zadnje čase dela mladinske organizacije v železarni ni bilo čutiti in vzrok je verjetno iskati v neorganiziranosti. Novo predsedstvo TK ZMS si je zadalo nalogo, da delo zopet poživi, vključi v svoje pro-

grame čim več mladih delavcev. Na volilni konferenci mladinskega aktiva železarne Ravne, ki je bila 12. III. 1972 v Domu železarjev, so bili sprejeti sklepi, naj programi vsebujejo delo na vseh področjih, tako na idejnopolitičnem, kulturnem in športnem. Vsekakor pa je treba posvetiti več pozornosti aktivom po obratih, ki so se na novo ustanovili. Sprejet je bil nov statut TK ZMS železarne Ravne, prav tako tudi programi komisij.

Mladi se zavedamo, če bomo hoteli uveljaviti svoje interese, da moramo imeti tudi svoje predstavnike v samoupravnih organih, kar pa je možno samo takrat, če bomo res organizirana in enotna organizacija.

M. K.

Iz dela kolegijskih izvršilnih organov

Delo naših kolegijskih izvršilnih organov je potekalo po že ustaljenem načinu. Poslovni odbor je na sejah razpravljal o gradivu in predlogih, o katerih je končno odločal delavski svet, seznanjen je bil s pripravami in nekaterimi predlogi v zvezi z dopolnitvami pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, obravnaval pa je tudi druge zadeve s svojega delovnega področja.

Odbor se je strinjal s predlogom, da je treba delno korigirati načrt proizvodnje in temu ustrezno povečati obseg realizacije od prvotno načrtovanih 650.000 na 670.000 din. V razpravi je prevladalo mnenje, da je gospodarski načrt za letos dosegljiv ob pogoju, da bo vsaj približno normalna oskrba s surovinami in energijo. Načrt za nas pomeni cilj, ki ga želimo letos doseči, si pa bomo morali za doseg tega cilja prizadevati vsi. V razpravi pa je posebej tekla beseda o našem akutnem problemu — nelikvidnosti. Ob predvideni letni realizaciji moramo vsak mesec poprečno dosegati 56.000 din realizacije. Toda če hočemo naš problem nelikvidnosti vsaj delno med letošnjim letom urediti in znižati naše terjatve proti kupcem, potem mora celotni inkaso mesečno poprečno znašati 70.000 din.

V informaciji o pripravah na dopolnitvah pravilnika o delitvi OD je bilo rečeno, da imamo v tovarni razen kodeksov, cenikov, norm, premij in posredne norme še osebno stimulacijo, ki je uvedena za delavce v administraciji, da pa je tudi določeno število zaposlenih, ki razen OD po delovnem mestu za svoje delo ne dobivajo nobene stimulacije. Tudi osebna stimulacija je zdaj v primerjavi z višino posredne norme ter doseganja cenikov in kodeksa del minimalna, zato je bilo predlagano, da naj se v okviru drugih dopolnitev pravilnika predvidi tudi povišanje osebne stimulacije in uvedba stimulacije tudi za delavce, zaposlene na delovnih mestih, kjer stimulacijski faktor doslej ni bil uveden.

Odbor za splošne zadeve je na sejah obravnaval predloge komisije za kadre in delovna razmerja o imenovanju delavcev na delovna mesta, razpravljal o kadrovski problematiki in njenih izhodiščih, obravnaval in odločal pa tudi o drugih zadevah, ki spadajo v njegovo pristojnost.

Pri predlogih imenovanj na delovna mesta je bilo povedano, da je bilo v zvezi z izvajanjem makro organizacije treba objaviti nekatera prosta delovna mesta. Razprava o kadrovski problematiki nasploh je razen problema delovne discipline načela tudi vprašanje fluktuacije, smotrnega in učinkovitega zaposlovanja, štipendijske politike, izrednega študija in izdatkov, ki s tem v zvezi nastopajo. Ugotovljeno je bilo, da naši izdatki za potrebe izobraževanja naraščajo. Lani so ti stroški znašali 2.500.000 din, za letos pa se planirajo že v višini 3.500.000 din, kar v naših celotnih stroških poslovanja predstavlja že precejšen izdatek. Zato se je menilo, da moramo v tovarni tudi na tem področju preiti od ekstenzivnega na intenzivno izobraževanje, predvsem pa na smotrno štipendijsko politiko. Razen izrednega študija bomo morali v tovarni čimprej pristopiti k funkcionalnemu izobraževanju z namenom, da bi delavci na delovnih mestih, ki jih zasedajo, svoje sedanje delo lahko boljše opravljali. Nekateri prisotni so tudi kritično obravnavali odnos drugih delovnih organizacij koroške regije do rednega izobraževanja v okviru šolskega centra na Ravnah. Ugotovljeno je, da mora večina stroškov pokrivati naša tovarna, da pa se učenci po končani šoli zaposlijo tudi v drugih podjetjih regije, ne da bi ta prispevala vsaj del stroškov njihovega izobraževanja. Odbor se je strinjal, da mora odgovorna služba že za letos pripraviti program naše kadrovske politike, da pa je treba pričeti delati tudi na srednjeročnem programu kadra, katerega podlaga mora biti sistemizacija delovnih mest. Program mora upoštevati fluktuacijo, racionalno zaposlovanje, urejevanje problematike delovnih invalidov, politiko štipendiranja, izrednega študija in funkcionalnega izobraževanja.

Iz obravnave zadev, ki spadajo v pristojnost posameznega odbora, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Poslovni odbor

Na predlog uprave in posameznih sektorjev so bila odobrena službena potovanja v inozemstvo, in to:

— Inž. Božu Cimermanu 6-dnevno službeno potovanje v Vzhodno Nemčijo v zvezi s poslovnim aranžmajem in blagovno menjavo v letošnjem letu.

— Inž. Janezu Bratini 7-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer se bo udeležil seminarja o krmiljenju s simomati, ki ga organizira Siemens.

— Jožetu Maticu in inž. Božu Cimermanu 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, kjer sta v poslovno tehničnih zadevah obiskala firmo Rudolf Schmidt.

— Inž. Jožetu Rodiču 5-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, kjer se bo udeležil strokovnega posvetovanja, ki ga na področju kontrole kvalitete materiala organizira visoka šola v Leobnu.

— Inž. Jožetu Borštnerju 1-dnevno službeno potovanje v Avstrijo, kjer je v zvezi z oskrbo z metaliziranimi peleti obiskal firmo Grosschädl.

— Alfonzu Polajnerju 30-dnevno službeno potovanje v Zahodno Nemčijo, kjer bo pri firmi Lalex na strokovni usposobitvi za vzdrževanje računskih strojev.

— Inž. Jožetu Geršaku in Jožetu Šarterju 8-dnevno službeno potovanje v SSSR in 2-dnevno v Romunijo, kamor potujeta v zvezi z nabavo obdelovalnih strojev za potrebe mehanskih obratov in plasmaja naših stiskalnic v Romunijo.

Na predlog strokovnega kolegija je bilo odločeno, da se s stanjem na dan 31. marca 1972 opravi inventura starega železa. V inventurni komisiji so bili imenovani: Adolf Logar, Milka Gorenšek in Dušan Kudrnovsky, s tem da morajo biti komisiji za čas njenega dela na razpolago tudi drugi strokovni delavci, ki delajo na tem področju.

Potrjen je bil predlog vodstva tehničnih služb in z veljavnostjo od 1. aprila 1972 dalje v smislu čl. 25 pravilnika o delitvi OD tovarišu Robertu Jamšku, zaposlenemu na delovnem mestu vodja oddelka pare in centralne kurjave, odobren 10% dodatek za pripravljenost.

Na predlog oddelka za oblikovanje osebnih dohodkov in komisije za osebne dohodke je bilo odločeno:

— z veljavnostjo od 1. aprila 1972 dalje se odobri povišanje osebne stimulacije od sedanjih 6 do 12% na 12 do 18%,

— odobri se, da se v dodatek na osebno stimulacijo vključijo tudi delavci, ki doslej niso bili vključeni na nobeno od stimulacij za opravljeno delo;

— spremembo osebne stimulacije in vključitev v ta kriterij delavcev, ki na to niso bili upravičeni, je skupno z drugimi predlogi vključiti v predlog dopolnitev pravilnika o delitvi OD, ki bo posredovan delavskemu svetu. Odbor je tako odločitev, ki spada v njegovo pristojnost, sprejel na podlagi podatkov, da je na osebno stimulacijo vezano precejšnje število zaposlenih, katerih OD ne dosegajo minimalnih OD, določenih v samoupravnem sporazumu. Zaradi tega je bilo tem že doslej izplačevati razliko med njihovimi OD in minimalnimi OD. S spremembo višine osebne stimulacije pa bo večina njih dosegla s sporazumom določene minimalne OD.

Odbor za splošne zadeve

Upoštevajoč objavo prostih delovnih mest in prijavo kandidatov za objavljena delovna mesta, je odbor v smislu čl. 135 statuta kot za to pristojen organ sklenil, da se na posamezna delovna mesta imenujejo:

— Marjan Blažič na delovno mesto obratovodje valjarne,

— Rado Jelerčič, dipl. inž. metal., na delovno mesto vodje oddelka fazne kontrole enote metalurške proizvodnje,

— Herman Lesjak na delovno mesto vodja strojne in gradbene službe,

— Ferdo Gnamuš na delovno mesto vodja PD tehničnih služb.

Odbor pa je bil seznanjen, da ni uspešna objava za delovno mesto glavni tehnolog termične obdelave enote I in II za delovno mesto vodja elektrotehnične službe. Ker se ni prijavil noben kandidat, delovni mesti pa bo treba zasesti z ustreznimi delavci, je bilo določeno, da je za zasedbo naštetih delovnih mest treba opraviti kadrovske prerazporeditve oziroma postaviti delavca na delovni mesti z odločbo.

Razen rednega štipendiranja je v naši tovarni precej razvit tudi sistem izrednega študija. Čeprav imamo v tovarni pravilnik o štipendiranju in strokovnem izobraževanju, je bilo ugotovljeno, da so pogoji in stroški izrednega študija na posameznih šolah in oddelkih precej različni. Največ so odvisni od tega, ali se to nanaša na dislocirane oddelke ali na vpise na raznih rednih srednjih, višjih ali visokih šolah. Odbor je ob taki ugotovitvi menil, da je treba pri vseh izrednih slušateljih izravnati ugodnosti in stroške financiranja. Da bi to lahko storili, je zadolžil kadrovske oddelke, da napravi pregled ugodnosti in višino stroškov, ki jih v posameznih primerih krije tovarna. Ko bo pregled napravljen, bo odbor o zadevi ponovno razpravljal in skušal za vse izredne slušatelje poenotiti tako pogoje kakor tudi stroške, ki jih bo v bodoče pokrivala za posamezne šole naša tovarna.

Potrdi se predlog komisije za ocenjevanje elaboratov in Robertu Jamšku za uspešno opravljen strokovni elaborat »Pri-

prava tople vode s pomočjo pare« odobri enkratna nagrada v znesku 400 din.

Sklenjeno je bilo, da se mladinski organizaciji tovarne iz sredstev, s katerimi razpolaga odbor za splošne zadeve, za potrebe njene dejavnosti dodeli enkratna dotacija v znesku 5.000 din.

Odbor je bil seznanjen s poročilom sklada za družbeno dejavnost pri krajevni skupnosti Ravne na Koroškem, katere delovne organizacije so lani v sklad prispevale sredstva, seznanjen pa tudi, kako in za katere namene so bila sredstva porabljenjena. Odbor je ob ugotovitvi, da se sredstva izkoristijo v smislu dogovora, sklenil, da naša tovarna tudi za letos podpiše pogodbo o združevanju sredstev za potrebe kulturne in športne dejavnosti. Sredstva, namenjena za te potrebe, so v razdelitvi sredstev po zaključnem računu že bila predvidena.

Odbor je razpravljal še tudi o nekaterih drugih prošnjah in vlogah za denarno pomoč, nujenju raznih ugodnosti ipd. Do vseh vlog, ki so bile predmet razprave, je sprejel zaključke, o vsebini katerih so bili prosilci pisмено osebno obveščeni.

-et

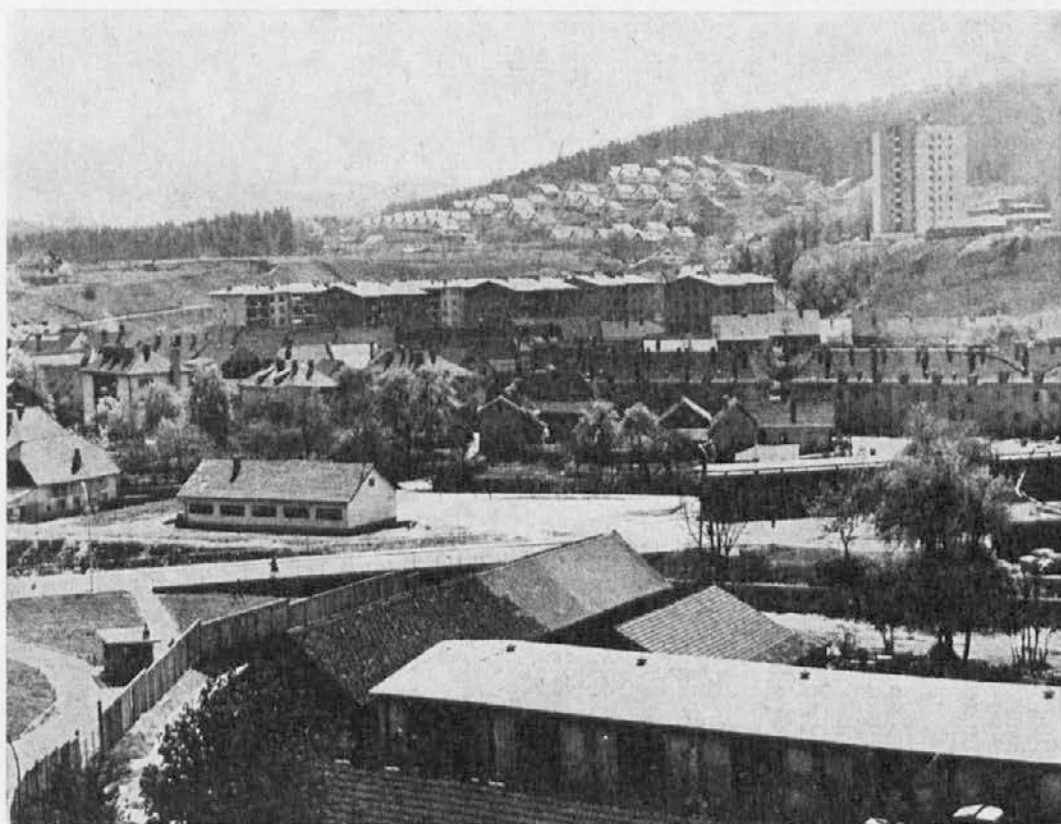
ZAHVALA MLADINCEM FRANJA MALGAJA

Iskreno se vam zahvaljujemo za prijetne urice, ki smo jih preživele z vami ob dnevu žena. Želimo in upamo, da vaše delo, ki ste ga pričeli, ne bi nikdar razpadlo, ampak rodilo še lepe sadove.

Posebna zahvala predsednici Ivici Golob in Mariji Potočnik, veselemu in nasmejanemu Frančku ter Kumrovim fantom, ki so nam tako lepo prepevali.

Zahvaljujemo se tudi za pijačo in jedačo, Rutnikovim pa za prostor, ki so ga dali na razpolago mladincem. Ta nedeljski popoldan nam bo ostal še dolgo v lepem spominu.

Julijana Lipovnik

Strehe

KOLIKO SMO INFORMIRANI

Zadnji čas se je nabralo precej mnenj o tem, da informiranje v naši železarni ni posebno dobro urejeno in bi ga bilo treba izboljšati. Žal je večina teh ocen pavšalna in zato malo uporabna. Treba je torej pregledati stanje ter ugotoviti, kakšne so realne možnosti, da kaj izboljšamo.

Ker smo o pomenu informiranja nasploh pred leti kar precej pisali, bi danes povzeli le najbolj bistveno. Na vsak način še vedno drži stara resnica, da brez dobre obveščeniosti ni dobrega samoupravljanja. Šele če je kdo sproti seznanjen o delu in poslovanju podjetja, lahko o tem tudi odgovorno sprejema stališča ter na to delo in poslovanje tudi vpliva.

Poznamo več vrst informiranja, tovarniški časopis je le ena od njih. Najpogostejše je ustno informiranje na sestankih, sejah, zasedanjih ali tudi le v kratkih pogovorih. To je najbolj direkten stik med ljudmi, seveda pa je odvisno od marsičesa, ali je tak stik uspešen ali ne. Če naštejemo le nekaj činiteljev, potem gre za pogostnost stikov, obseg informacij, način podajanja (poljudnosti in razumljivosti ni nikoli dovolj), demokratičnost izmenjave mnenj itn.

Ker so seje možne na vsakem nivoju, od oddelka do proizvodne enote in celega podjetja, poleg tega pa še v različnih okvirih (sindikatu, ZMS, ZK), vidimo, da so mnoge kritike na račun obveščeniosti (seveda ne vse) pravzaprav bumerangi, ki udarjajo nazaj natančno tja, od koder so vrženi: na osveščeniost ljudi v enoti in na njihovo sposobnost izkoristiti svoj prvi in najbolj naravni vir informacij. (O tem, da katera koli strokovna služba za tak sestanek ne bi dala zaželenih podatkov, močno dvomim.)

Druga sredstva informiranja so razglasna postaja in tovarniški tisk.

Razglasna postaja se ni razvijala sočasno z razširitvijo podjetja, njene naprave pa so tudi tako iztrošene, da skoraj niso uporabne. Za leto je predvidena njena obnova, vendar datuma ne vemo. Naloga komisije za informiranje pri delavskem svetu bo, da bo oskrbela primeren vsakodnevni program. Če hočemo, da nas bo zares informiral o vsem potrebnem, potem ta naloga ne bo čisto nič lahka, saj bomo morali najti jezikovno in glasovno ustreznega napovedovalca, ustvariti pa bo treba še čim bolj praktičen krožni tok obvestil ter jih pred objavo tudi primerno oblikovati. Kolikor bo torej uspelo ustvariti vsakdanja interna zvočna obvestila, bo lahko naš občutek o informiranosti precej boljši, kot je zdaj.

Tovarniški tisk obsega mesečnik Informativni fužinar, občasna Obvestila delovne skupnosti in trimesečnik Koroški fužinar, ki pa mu prej lahko pripisujemo kulturno izobraževalne kot informativne funkcije.

Obvestila delovne skupnosti bi lahko bolj napolnjevala časovne praznine med 15. in 15. v mesecu, ko izide Informativni fužinar. Tudi hitra so. Če imamo zjutraj material, so opoldne že med ljudmi. Zakaj torej ne izhajajo pogosteje?

Nekaj morda zato, ker velja zmotno prepričanje, da jih sme pisati le glavni direktor. V resnici jih lahko sindikat, ZK, de-

lavška samouprava in posamezne službe, če je obvestilo tako pomembno, da mora na široko med ljudi. Biti mora torej potreba po obvestilu in vsaj »surovi« tekst, »natis« je potem le stvar tehnike.

Naposled smo pri Informativnem fužinarju, ki je (če to priznamo ali ne) ogledalo nas samih in našega pravega odnosa do informiranja, raziščevanja mnenj, polemiziranja itn. Le eno hibo ima prirojeno, namreč to, da je mesečnik in se lahko zgodi, da se v tovarni ali kraju pripeti kaj izjemnega, ko je list v tisku, pa bomo o tej stvari brali šele čez debel mesec dni. Boljše bi bilo, če bi imeli štirinajstdnevnik, toda o tem na koncu.

Naš časopis je naše ogledalo zato, ker lahko v njem objavlja vsakdo, ki to želi, ki sploh napiše kaj za objavo. Do tečnosti pogosto smo od začetka ponavljali, da je dolžnost urednika popraviti jezik v člankih, če je le vsebina tehtna; vabili smo k sodelovanju, odklonili komaj kdaj kaj, ampak dotoka prispevkov ni bilo in ga ni še danes. Kje je vzrok, ni raziskano do te mere, da bi lahko z gotovostjo povedali.

Da bi nam manjkalo pismenih ljudi, je pri kvalifikacijskem sestavu v železarni smešno trditi. Je torej strah pred objavo lastnih stališč, za katerimi je treba potem stati in jih zagovarjati? Je bojazen pred zamero, lenoba, nezainteresiranost, premajhen in nereden honorar? Najbrž vsakega nekaj, rezultat pa je potem Informativni fužinar, kakršnega dobimo v roke v obsegu 16 do 28 strani, pač po gradivu.

Osnovna pomanjkljivost našega glasila je torej majhno število piscev, ki imajo seveda vsak svoj način pisanja in ki zato postane tudi stil časopisa. Druga pomanjkljivost je predstava v glavih vodilnih ljudi in tudi nekaterih funkcionarjev družbenopolitičnih organizacij o tem, kdaj je kakšna stvar za objavo, kdaj pa ne.

Prevladuje mnenje, naj se kaj objavi šele potem, ko je o neki temi ali problemu

sprejet sklep tega ali onega organa. Ker je demokratična pot od razprave do sklepa precej dolga, se izgubi na njej tudi večji del svežine in je objavljeni sklep pač suhoparna zadeva, ki običajno tudi ni več novica, saj se ustno razširi že prej.

Res gre v primerih »zadrževanja vesti« večkrat za poslovne skrivnosti (»tajne«), zmeraj pa gotovo ne. Toda opisani odnos je načelne narave in ga je možno tudi le načelno spremeniti.

Tretja stvar je tempo dela posameznih strokovnih služb. Idealno obveščanje npr. o zasedanjih delavskega sveta bi bilo, če bi lahko poljudno pripravljeno gradivo za zasedanje objavili pred zasedanjem. Žal to iz enih ali drugih, večinoma objektivnih vzrokov ni mogoče.

To so torej pglavilni vzroki za to, da ima naš Informativni fužinar včasih bolj podobo uradnega lista kot živega časnika. Večinoma so ti vzroki zunaj moči in kompetenc uredniškega odbora, da bi nanje bistveno vplival.

Ali pa je torej opisani vsebini možno dati vsaj bolj pestro obliko? (Predlagani so pogovori — intervjuji — s sodelavci itn.) Odgovor se glasi: komajda, morda, včasih, večinoma ne.

Ni samo pomanjkanje časa krivo, da se iz pustega članka ne da narediti zanimiv. Če pa bi si novinar kdaj to le privoščil, bi zanesljivo izgubil sodelavca. Pri tako majhnem številu dopisnikov tega torej ni mogoče tvegati. Intervjuje smo nekoč imeli celo v vsaki številki, pa so se izrodili v previdnih odgovorih v »okroglo in na kvadrat« in ker je vsak prej dvakrat premislil, kaj bo povedal — za objavo.

Seveda so tu še drugi vzroki »za« in »proti«, toda naj ostane še kaj za morebitno nadaljnjo razpravo o temi »informiranje v železarni«. Za konec le to: štirinajstdnevni Informativni fužinar si bomo lahko privoščili šele takrat, ko nas bo enkrat večji dotok člankov v to prisilil in ko se bo odnos do informiranja pri nas nasploh spremenil. Prej nikakor ne.

Marjan Kolar

Otroški dodatek po novem

Spremembe v izplačilu otroškega dodatka narekujejo potrebo, da podrobneje seznanimo upravičence z izplačilom otroškega dodatka in nejasnostmi glede višine izplačanega otroškega dodatka dne 15. marca 1972. Zato bom podrobneje opisala način izplačila otroškega dodatka in primere, kdaj je kdo upravičen do otroškega dodatka in do katere višine.

Po navodilih zavoda za socialno zavarovanje Ravne je bil otroški dodatek za mesec februar 1972 izplačan že v povečanem znesku vsem upravičencem, ki so do januarja prejeli otroški dodatek. Vsem tistim upravičencem, ki so prejeli do januarja 1972 otroški dodatek z dodatkom 10 dinarjev za 1 otroka, se je otroški dodatek za februar 1972 izplačal v povečanem znesku za 1 otroka 140 din in za vsakega naslednjega otroka po 180 din. Vsi ostali upravičenci, ki so prejeli otroški dodatek do januarja 1972 brez dodatka 10 din za otroka, so prejeli za mesec februar 1972

za 1 otroka 85 din, za vsakega naslednjega pa po 115 din.

Prav tako se bo izplačal otroški dodatek za mesec marec 1972 in še v enaki višini razlika za mesec januar 1972, tako da bodo vsi upravičenci do otroškega dodatka prejeli 15. aprila 1972 otroški dodatek po zvišani lestvici za marec in razliko za januar 1972.

Od 1. aprila dalje pa bo otroški dodatek odmerjen glede na dohodek gospodinjstva v letu 1971 in na novo odločeno o višini otroškega dodatka kot o upravičenosti do otroškega dodatka.

Pravico do otroškega dodatka v letu 1972 bodo imeli vsi delavci, katerih dohodek gospodinjstva mesečno v 1971 l. ni presejal

— 900 dinarjev, če gre za osebni dohodek iz delovnega razmerja ali drugi dohodek, razen če gre za dohodek iz kmetijske dejavnosti ali obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti, ali če nima več kot

— 1080 dinarjev letno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek iz kmetijske dejavnosti, ali če gre za dohodek od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti — 300 dinarjev mesečno na člana gospodinjstva.

Vsi tisti, ki ne bodo presegli navedenega cenusa, bodo prejeli za 1 otroka 85 din, za vsakega naslednjega pa po 115 din.

Vsi tisti upravičenci, ki ne bodo dosegli — 600 dinarjev mesečno na člana gospodinjstva, če gre za osebni dohodek iz delovnega razmerja ali drugi dohodek, razen če gre za dohodek iz kmetijske dejavnosti ali samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti. Ali če ne dosežejo

— 720 dinarjev letno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek iz kmetijske dejavnosti, ali če ne dosega

— 200 dinarjev mesečno na člana gospodinjstva, če gre za dohodek od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih dejavnosti v gospodarstvu, bodo prejeli za 1 otroka 140 din otroškega dodatka, za vsakega naslednjega pa po 180 dinarjev.

Če imajo upravičenec in člani njegovega gospodinjstva hkrati dohodek iz dveh ali več osnov, to je iz osebnega dohodka in kmetijske oziroma obrtne dejavnosti, se cenus skupnega dohodka ugotovi tako, da se mesečni dohodek člana gospodinjstva iz delovnega razmerja deli z 9, letni dohodki iz kmetijske dejavnosti na člana gospodinjstva z 10,8 in mesečni dohodek na člana gospodinjstva iz obrtne in druge gospodarske dejavnosti s 3.

Primer: upravičenec ima za leto 1971 28.000 din osebnega dohodka iz delovnega razmerja in 800 din katastrskega dohodka

iz kmetijske dejavnosti, gospodinjstvo šteje 4 člane. Na člana odpade 7.000 din letno oziroma 583 din mesečno osebnega dohodka iz delovnega razmerja in 200 din letno katastrskega dohodka. Poprečni mesečni osebni dohodek v znesku 583 din na člana gospodinjstva, deljen z 9, da 64,77; katastrski dohodek v znesku 200 din, deljen z 10,8, da 18,51. Vsota dobljenih izidov (količnikov) znaša 83,28 in torej ne presega 100, zato v tem primeru pravica do otroškega dodatka pripada. V tem primeru pripada upravičencu otroški dodatek v višini 85 din za 1 otroka in 115 din za drugega otroka.

Pravica do večjega otroškega dodatka se izračuna enako, le da se uporabi pri poprečnem mesečnem dohodku faktor 6, pri katastrskem dohodku faktor 7,2 in pri dohodku od samostojnega opravljanja obrtnih in drugih gospodarskih dejavnosti pa faktor 2. V tem primeru pripada upravičencu otroški dodatek v višini 140 din za enega otroka in 180 din za vsakega naslednjega otroka, kolikor izid količnikov ne presega 100.

Nadalje določa zakon, da se poviša otroški dodatek

1. za 50 % za otroke, ki so težje telesno ali duševno prizadeti;

2. za 30 % za otroke upravičencev, ki so edini hranilci svojih otrok.

Natančnejše pogoje za pridobitev teh pravic bo izdal oziroma predpisal republiški sekretar za zdravstvo in socialno varstvo v soglasju z republiško skupnostjo otroškega varstva. Objavili jih bomo takoj, ko bodo znani.

F. K.

Kotnik Milan (promet) — predsednik, Mesner Franc (energ. gosp.) — tajnik, Serafini Maks (energ. obr.) — blagajnik, Kvasnik Stefan (tov. lepenke) — podpredsednik, Janežič Alojz, Frajzman Vili, Fonda Ivan.

Zanimiv je program dela za naslednje obdobje, ki ga v celoti citiramo:

1. Poglobiti je treba sodelovanje z republiško zvezo. Obojestransko je stremeti po ekspeditivnem in strokovnem delu. Dogovoriti se je tudi v tej smeri, da bi tudi mi na podružnice dobivali izvlečke — sklepe zaključka sestankov in sej upravnega odbora ZES.

2. Navezati je treba stike s podružnicami v naši najbližji soseščini (Dravograd, Šoštanj, Maribor) in se iz njihovih izkušenj učiti.

3. Poskrbeti je treba za izpopolnitev znanja našega članstva in ga v prvi vrsti informativno seznaniti z energetskimi in prometnimi napravami v matičnem podjetju.

4. Organizirati je treba poučno ekskurzijo v termoelektrarno v Šoštanj ob predhodni navezavi stikov s tamkajšnjo podružnico.

5. Kontaktirati z zainteresiranimi podjetji in doseči trajnejši sporazum o testiranju njihovega energetskega kadra (v mislih imamo predvsem kotlarne). Izdelati testne pole s področja obratovalnih in varnostnih zahtev po doseženih sporazumih.

6. Do naslednjega občnega zbora je treba povečati število članstva na vsaj 50 ljudi, pri tem pa zagarantirati tako strukturo, da bo čutiti strokovno moč našega dela. Na ta način bomo močnejši, vplivnejši in bolj upoštevani.

7. Zavzemati se je treba za hotenja članstva in mu v okviru možnosti dajati vso podporo ob njegovih problemih. Članstvo mora v svoji organizaciji čutiti oporo in zaščito ob svojih problemih.

8. Izdatno sodelovanje s samostojnimi organi v podjetjih.

Občni zbor sta obiskala tudi podpredsednik in tajnik republiškega odbora ZES tov. Bohorič in tov. Lah.

če

STROKOVNA POSVETOVANJA IN RAZISKAVE

PREDAVANJE O ODKRIVANJU NAPAK IN DEMONSTRACIJA CIRKOGRAFA

Dne 9. marca smo v železarni Ravne poslušali zanimivo predavanje inž. Mitje Šipka o odkrivanju napak na površini in pod površino na valjanih in obdelanih okroglih profilih. Predavanja so se udeležili strokovnjaki iz vse Jugoslavije.

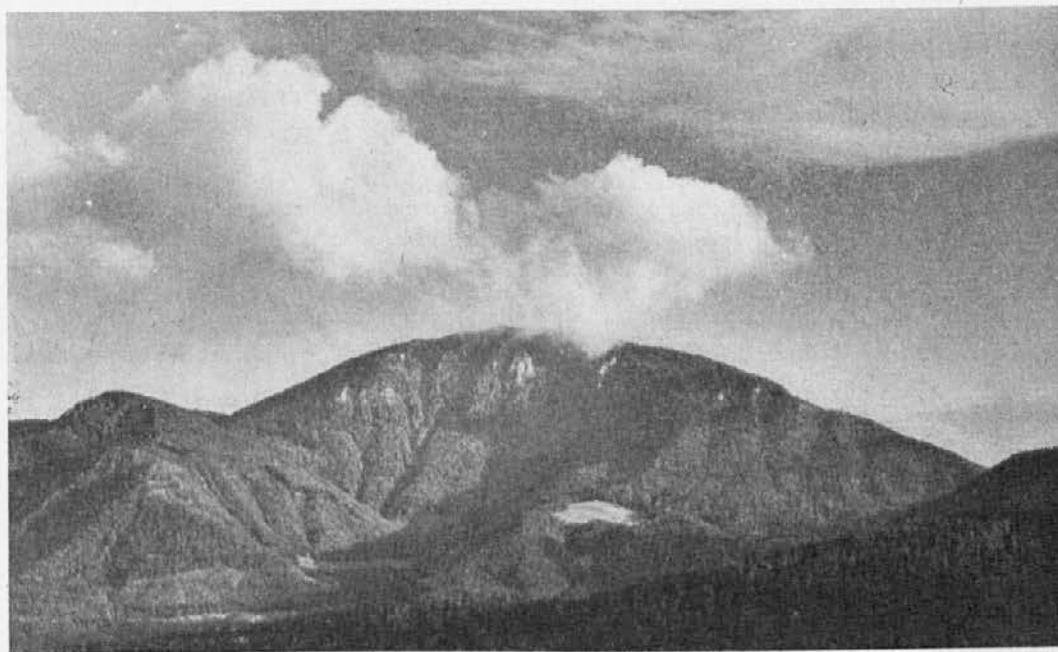
Predavanje je bilo splošnega pomena. Avtor je v njem razložil principe magnetnih, elektromagnetnih in ultrazvočnih metod, ki se danes največ uporabljajo za tovrstno kontrolo. Opisal je uporabnost teh metod glede na različne dimenzije okroglih profilov, glede na vrsto napak, stopnjo obdelave in magnetne lastnosti opisanega materiala.

Inž. Šipek je v svojem predavanju razložil tudi delovanje cirkografa. To napravo izdeluje zahodnonemška firma dr. Förster in se uspešno uporablja za odkrivanje površinskih napak na vlečenih ali brušenih okroglih profilih. Firma nam je to aparaturo posodila za demonstracijo v naši železarni. Poskusno smo jo montirali v jeklovleku in jo tudi preizkusili. Prepričali smo se o dobri občutljivosti in zanesljivosti te naprave. Po končanem predavanju so si zainteresenti ogledali delovanje cirkografa.

Mirko Pikalo, dipl. inž.

ENERGETIKI SO ZBOROVALI

V soboto, dne 18. marca 1972, je imela ravenska podružnica Zveze energetikov Slovenije svoj redni letni občni zbor. Na občnem zboru so izvolili nov odbor v sestavi:

Gora

ŽELEZARSKÉ ZANIMIVOSTI

Proizvodnja jekla v svetu l. 1971

Na vsem svetu so vse države skupaj proizvedle 582,4 milijona ton surovega jekla. Proti letu 1970 pomeni to padec za 2,5%, čeprav so napovedovali enako proizvodnjo. Posamezne države so proizvedle:

Država	1970 milijonov ton	1971 milijonov ton
1. Sovjetska zveza	115,8	120,0
2. ZDA	119,3	109,6
3. Japonska	93,3	88,5
4. ZRN	45,0	40,3
5. Anglija	28,3	24,1
6. Francija	23,7	22,8
7. Kitajska	18,0	21,0
8. Italija	17,2	17,4
9. Poljska	11,7	12,5
10. Belgija	12,6	12,4
11. Češkoslovaška	11,4	12,0
12. Španija	7,2	7,7
13. Avstralija	6,9	6,8
14. Romunija	6,5	6,7
15. Indija	6,2	6,0
16. Brazilija	5,4	6,0
17. NDR	5,4	5,7
18. Švedska	5,4	5,2
19. Luxemburg	5,4	5,2
20. Nizozemska	5,0	5,0

Iz razpredelnice so razvidna mnoga presečenja, med njimi tudi to, da je Sovjetska zveza z velikim prebitkom prehitela Združene države Amerike — presežek 10,4 milijona ton. ZDA imajo sicer večjo tehnično kapaciteto, baje 140 milijonov ton, vendar jih je dejstvo, da so jih Rusi prehiteli, precej prizadelo.

Drugo presenečenje je Japonska, ki je padla za 5 milijonov ton. Vzroki so baje različni, navajajo jih več: višji prevozní stroški rude iz Avstralije in Afrike, zmanjšanje prodaje v

Indiji itd. Vsekakor kaže, da je japonska industrijska ekspanzija zaustavljena.

Nižjo proizvodnjo so dosegle tudi Nemčija, Anglija, Francija, Belgija, Švedska itd. Italija je sicer malo napredovala, vendar od napovedanih 20 milijonov ni bilo nič, čakali bodo na boljše čase. Močan porast izkazuje Kitajska, saj je že dosegla 21 milijonov, tudi Poljska in Češka sta že dosegli 12,5 oziroma 12 milijonov ton. Tudi Nemčija — DDR še naprej vztrajno napreduje in vsak čas bo dosegla 6 milijonov ton jekla. Jugoslavija je lani izdelala 2,4 milijona ton jekla oziroma za 200 tisoč ali 9% več kot v letu 1970.

Naslednja zanimivost je tudi dejstvo, da so socialistične države, med katere štejejo tudi Kitajsko, že izdelale ca 32% celotne svetovne proizvodnje surovega jekla in so dosegle že tisto količino, da močno vplivajo na svetovno tržišče.

Mehika je pričela graditi novo veliko železarno ob izlivu reke Balsas v Tihí ocean. Železarna bo imela zmogljivost 1,5 milijona ton jekla na leto. Pričela bo obratovati leta 1974 — 1975 in bo stala 500 milijonov dolarjev.

Brazilija gradi veliko avtomobilsko cesto prek vse dežele. Dolga bo prek 6000 km. Njen začetek je ob obali Atlantskega oceana, nato vodi prek glavnega mesta Brazilije in prek brazilskega višavja v neprehodne džungle dežele Mato Grosso ali kakor jih imenujejo »zeleni pekeli«. Od tu se spušča v ravnino in močvirja reke Amazonke ter se priključi na cestno omrežje Kolumbije in Peruja.

Avtocesta bo na svoji dolgi poti sekala številne reke in gorovja in prvič v zgodovini povežala zahodne dele države z vzhodnimi. Imenujejo jo »cesta brazilskih narodov« ali pa tudi cesta »lesa in rude«, kajti ob njeni terasi so že odkrili ogromna nahajališča železove rude kakor tudi drugih bogastev. Predvidevajo, da bodo ob cesti zrasla številna mesta in industrija, tudi tri velike železarne ob samih nahajališčih železove rude. Vse te železarne bi v končni fazi izdelale 10 milijonov ton surovega jekla predvsem za lastne potrebe.

Rado Jelerčič, dipl. inž.

dročju ima služba marketing še veliko dela, vzporedno pa seveda tudi druge službe.

5. Osební dohodki in pravilnik

Po pregledu OD v naši proizvodni enoti se je ugotovilo, da je razmerje med najnižjim in najvišjim OD okrog 1:4 in so vse druge trditve neresnične in škodoželjne.

Pravilnik o delitvi OD je imel svoje slabosti v tem, da je povzročal velika nihanja, seveda odvisno od poslovnega uspeha in tudi v tem, da je bil izračun zelo kompliciran. Te slabosti je potrebno odpraviti in vnesti realnejša merila za izračun OD vsem kategorijam zaposlenih sodelavcev. Pri tem je potrebno upoštevati dvoje: 1. eksistenco podjetja in 2. eksistenco delavcev.

6. Zmanjševanje socialnih razlik

To je dolgoročni proces in bi bilo iluzorno trditi, da se lahko odpravi čez noč. Družba na sedanji stopnji razvoja mora priznavati, da razlike, ki nastopajo iz dela in znanja, morajo obstajati. Vendar pa so še druge dobrine in faktorji, ki vplivajo na velikost teh socialnih razlik. Pri tem pa je naša dolžnost, da se zavzemamo za takšne rešitve, ki bodo zmanjšale in odpravljale socialno razlikovanje.

7. Samoupravljanje

Ponovno trdimo, da samoupravljanje ni dovolj učinkovito. Zaradi tega se mora gledati na novo organizacijo podjetja urediti tudi samoupravljanje tako, da bo se čutil zadosten vpliv neposrednega proizvajalca z ene strani, z druge strani pa še obstajal čut celovitosti podjetja. Naše stališče smo že povedali in ga sedaj ne bi ponavljali. Menimo pa, da bi se sedanjim samoupravnim organom moral podaljšati mandat, dokler se te stvari ne izkristalizirajo in rešijo v splošno zadovoljstvo.

8. Mišljenje o prekinitvi dela (štrajku)

Komunisti mislimo, da je to zadnja oblika boja delavcev za dosego njihovih ciljev, ko so enkrat že vse druge oblike izčrpane. Ugotovljeno pa je, da niso bile izkoriščene vse možnosti, saj sindikat ni dal privolitve za prekinitve dela. To pa pomeni določen nered in neodgovornost v odnosu do prekinitve dela in bo v bodoče potrebno do tega vprašanja izostriti večjo odgovornost. Kljub temu pa menimo, da so zahteve delavcev bile realne, saj jih je DSP v celoti potrdil.

So pa bili posamezniki, ki so zahtevali uresničenje preveč kratkoročnih ciljev, ne meneč se pri tem za obstoj podjetja. To so bili predvsem takšni, ki še nimajo daljšega delovnega razmerja z železarno niti nimajo družinskih težav. Jasno je, da takšnih interesov večina ni mogla sprejeti.

Bili so tudi primeri, ko so posamezniki, vendar takih je bilo malo, žalili ZK. Komunisti so mišljenja, da je takšne ljudi potrebno preganjati, ker niso samo proti politiki ZK, ampak tudi proti naši socialistični in samoupravni ureditvi in jim moramo omejiti njihov maneverski prostor.

9. Komunisti v času prekinitve dela

Ugotovljeno je bilo, da so komunisti imeli pasiven odnos do prekinitve dela in se

Komunisti enote II so razpravljali

Dne 21. februarja 1972 je bil sestanek oddelka ZK enote II Železarne Ravne. Obravnavali so vzroke in posledice prekinitve dela. Razprava je bila odkrita in je nakazala vrsto problematike, ki se iz najrazličnejših vzrokov vse prepočasi rešuje. Sekretariat je bil zadolžen, da iz razprave povzame nekaj bistvenih momentov in jih v obliki zaključkov posreduje TK ZKS in obč. komiteju ZKS.

1. Pogoji dela v Železarni Ravne

V času gospodarske nestabilnosti in nelikvidnosti ter povečanja stroškov zaradi podražitve energije, drugih storitev in tudi OD, so se pogoji dela v železarni izredno zaostri. Imamo vrsto izdelkov, katerim so cene zamrznjene in se več let niso spremenile kljub večkratnemu povečanju stroškov. To narekuje maksimalni napor vseh zaposlenih, da pri tako zaostrenih pogojih še poslujemo z majhno akumulacijo. Ta akumulacija pa je le registrirana, dejansko pa je denar pri dolžnikih, ki zaradi splošne jugoslovanske nelikvidnosti ne plačujejo v roku blaga in nas spravljajo v še težji položaj. S tem je zavirano tudi notranje življenje in počutje ljudi, kar se je ob prekinitvi dela tudi pokazalo.

2. Obveščenosť sodelavcev

Ponovno se je poudarilo, da obveščanje sodelavcev mora potekati po operativni li-

niji od zgoraj navzdol. Sodelavcem je potrebno povedati resnično stanje podjetja, ne samo dobre, tudi slabe strani našega dela in stanja podjetja. Hkrati morajo potekati informacije tudi od spodaj navzgor, da bi se lahko pravočasno spoznalo, kaj je dobro in kaj je potrebno popraviti. V to je treba vključiti tudi obveščanja samoupravnih organov in političnih organizacij.

3. Proizvodnja

Blaginja ljudi izvira iz dela, iz proizvodnje. Seveda pa je odvisna od tega, v kakšnih pogojih, s kakšno produktivnostjo in ekonomičnostjo se proizvodnja ustvarja. Že večkrat je bilo povedano, da je strojni park naše proizvodne enote zastarel. Ne dosega se zahtevana točnost, produktivnost je slaba, zaradi pogostih izpadov strojnih kapacitet je realizacija mesečnih operativnih planov ogrožena. Težki so tudi delovni pogoji v vzmetarni, potrebno bi bilo vključiti več mehanizacije, da bi se odpravil velik fizični napor na nekaterih delovnih mestih. Rešitev iz tega vidimo le v skupnem vlaganju celega podjetja v mehansko predelovalne obrate.

4. Proizvodni program

V mehanskih obratih je več ali manj znan. Potrebno pa bi bilo vsako skupino proizvodov analizirati in videti nadaljnji razvoj posameznih proizvodov. Na tem po-

niso pridružili organizatorjem ali iniciatorjem, vendar pa so v dani situaciji bili brez moči, ker niso imeli navodil, kako naj delujejo. Če pa bi se le izkazalo, da je kdo ravnal drugače, bo za svoja dejanja odgovoren ZK.

10. Vodstveni kader v času prekinitve dela

Mišljenje članov ZK je bilo, da vodstveni kader ni odigral svoje vloge, predvsem na začetku prekinitve dela, in da je zaradi tega prišlo do takšne razširitve stavke. Pričetek je bil dejansko že ponoči v kladivarni in vzmetarni. Predvsem pa se je to pokazalo na popoldanski izmeni, ko je v mehanskih obratih bilo prisotnih veliko delavcev iz drugih obratov. Ti so iznašali svoje probleme, s katerimi vodstvo meh. obratov ni bilo seznanjeno in je bilo reševanje in obravnavanje takšne problematike otežkočeno.

Vsiljuje se vprašanje: kakšen je bil nadzor in kje so bili njihovi nadrejeni?

11. Pravice in dolžnosti

Vsepovsod govorimo samo o pravicah, kar je tudi prav, ne smemo pa pozabiti na naše dolžnosti in odgovornosti, ki jih vsak zase sprejme, ko vstopa v delovni proces, v tovarno. Kdor misli, da lahko vlada v delovnem procesu demokracija in iz tega izvirajoči nered in nedisciplina, se izredno moti, ker to škoduje ne samo delovnemu procesu, ampak tudi vsem zaposlenim. Vendar pa se odgovornosti in dolžnosti moramo zavedati vsi, ker je le na ta način možno skladno delovanje celotnega kolektiva, v katerem je ena sama želja: »Iz delovnega procesa dobiti čimveč«. Zato je nujno, da se odgovornosti in dolžnosti bolj poudarjajo, da bi se na ta način preoblikovala naša miselnost ter da bi s tem ustvarili vsi skupaj več discipline in reda, kot se spodobi za takšno delovno organizacijo, kot je Železarna Ravne.

12. Tehnični kader, individualni izvršilni organi in samouprava

Poizkus, da se blati tehnični kader nasploh, prav tako blatenje individualnih izvršilnih organov kot tudi predsednika DSP, je neprehtan in neodgovoren. S takimi pavšalnimi obtožbami se zbija morala teh ljudi. Premalo prevladuje spoznanje, da je potrebno imeti in gojiti obojestransko zaupanje. Kje so posamezniki nepotrebni ali nepravilno zaposleni, je dolžnost upravne linije, da se pregleda in ustrezno ukrepa. Biti drug brez drugega, kot nekateri mislijo, je nesprejemljivo, in jim moramo to tudi povedati. Opozoriti moramo vodstveni in tehnični kader, da je premalo politično angažiran ter se mora zavedati politične odgovornosti do politike ZK, sindikata in samoupravnih organov. Zmotno je mišljenje tistih, ki mislijo, da so pri vodenju procesa odgovorni samo strokovno, tudi politično so odgovorni, sicer ne morejo uspešno voditi delovnega procesa.

S tem smo komunisti v meh. obratih povedali svoje mišljenje in odnos do navedenih vprašanj.

Sekretariat ZK proizvodne enote II
Železarne Ravne

Ravenski gasilci so pregledali svoje delo

V soboto, 4. marca, so se sestali mestni gasilci že štiriindevetdesetič na svoji letni delovni konferenci, kjer so polagali obračun enoletnega dela. Poleg številnih članov, pionirjev ter pionirk se je konference udeležilo tudi zastopstvo občinske gasilske zveze, predstavniki tovarniških gasilcev, gostje iz Kotelj, Prevalj in Črne so prišli pozdravit svoje gasilske kolege in jim zaželeli še obilo uspehov ter dobrega sodelovanja v vseh akcijah.

Iz predsednikovega poročila smo izvedeli za vse njihove številne vaje ter tekmovanja članskih, mladinskih in pionirskih A in B desetin, kjer so se vedno dobro odrezali. V nadaljevanju predsednikovega poročila je bilo tudi potoženo o premajhni tehnični opremljenosti, premalo cevi imajo — kljub temu da jih je par sto metrov, so nekatere že zelo dotrajane, tudi nov kombi bi radi nabavili, pa pionirje in mladinke bi radi oblekli v enotne in za zdaj bolj skromne uniforme. Tudi nad prostori so se pritožili, saj se morajo stiskati v enem domu kar tri gasilske organizacije, med katerimi so mestni gasilci le podnajemniki. Rabijo tudi primeren poligon za napade in mokre vaje. Nujno bi rabili malo motorno brizgalno za gašenje gozdnih požarov, tudi motorno žago bi potrebovali, katero je obljubilo gozdno gospodarstvo, toda do danes je še niso dobili kljub večkratnim intervencijam. Pohvalil je vodja pionirjev tov. Mihina ter Kovačeca za prizadevno delo s pionirji, saj so skupno s tov. Pepevnikom organizirali seminar in zaključne izpite, katere je opravilo kar 18 mladincev — pionirjev. Povedal je tudi, da je bilo v zimskem času sprejetih 13 mladink v gasilsko organizacijo. Glede zbiranja denarnih sredstev so bili zelo agilni, s prodajanjem koledarjev so številni člani nabrali ca. 12.000 N din. Nekaj denarja so zbrali s polnjenjem aparatov za gašenje požarov in še z nekaterimi drugimi nabiralnimi akcijami.

Dolgoletni blagajnik društva tov. Šteharnik je nanizal kup števil v svojem poročilu, iz česar je bilo lahko ugotoviti, da jim denarja v resnici primanjkuje, toda kar ga imajo, ga tudi premišljeno in koristno trošijo. Ob koncu je predsednik UO poudaril,

da naj bo letošnje leto do prihodnega občinskega zbora v znamenju štednje in pridobivanja finančnih sredstev.

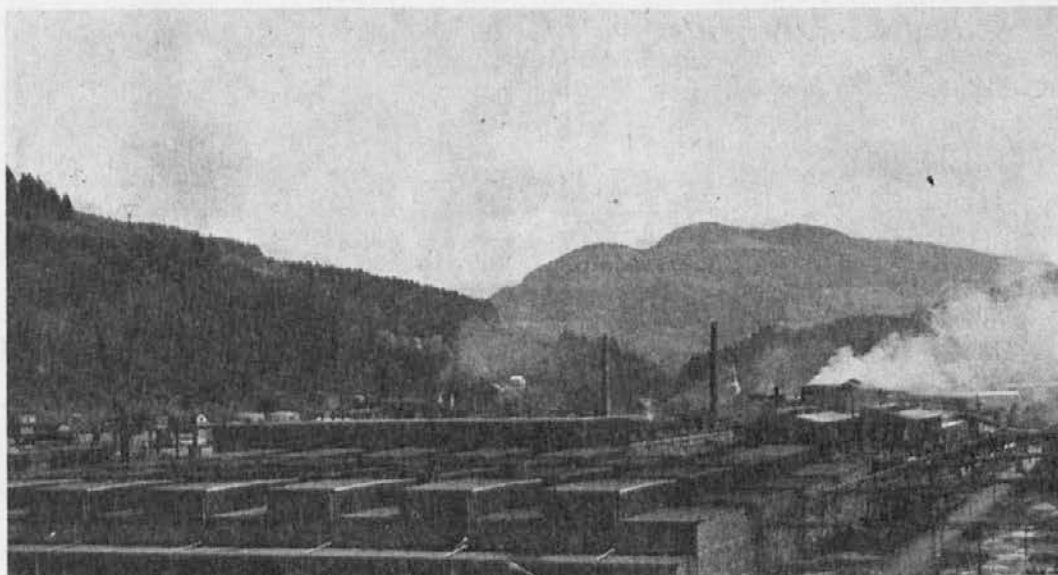
Iz poročila poveljnika operative smo zvedeli, da ni bilo v preteklem letu večjih požarov, in da so uspešno reševali premoženja in življenja pred ognjem. Naglasil je, da pogrešajo večji poligon za vaje. Tekmovanji so se udeleževali s precejšnjimi uspehi. Tudi delo z mladino so povečali v veliki meri, kar nameravajo prakticirati tudi v bodoče. Odločili so se, da prodajo stari terenski voz in nabavijo novega.

Poročilom je sledila zelo živahna diskusija. Predsednik UO je naglasil, da bi bil že skrajni čas, da bi dobivala tudi gasilska organizacija redno dotacijo, kot jo dobivajo druga društva, medtem ko morajo gasilci stalno prosjačiti za denar in se počutijo v neenakopravnem položaju proti drugim društvom. Tajnik občinske gasilske zveze tov. Jamer je zelo pohvalil dosedanje delo društva, zlasti njihovo skrb za vzgajanje podmladka.

Ob koncu delovne konference so bila podeljena priznanja, diplome in značke zaslužnim članom in pionirjem. Predsednik UO gasilskega društva tov. Jože Klemen ter Alojz Klančnik sta bila imenovana za višja gasilska častnika. Podelili so tudi značke za dolgoletno delo v društvu. Za 40-letno požrtvovalno delo je prejel značko tov. Oto Gradišnik, za 30 let dela pa so jih prejeli: Ignac Gradišnik, Jože Šmid, Mirko Mezner, Ivan Žunko I. in Dušan Brankovič; za 20 let dela v gasilski organizaciji: Jože Vidrih, Gino Roncelli in Hinko Lasnik. Končno so bile podeljene značke tudi med mlajše člane za 10 let gasilstva. Prejeli so jih: Jože Mezner, Franc Adamič, Alojz Čeh, Alojz Kušej, Viktor Obreza, Alojz Videršnik.

Za gasilce I. stopnje so bili imenovani: Ivan Pepevnik, Vlado Mihin, Ivan Plešej, Mirko Mezner, Ivan Žunko I., Miha Lasnik, Alojz Trup in Franc Grajner.

Proglášeni so bili tudi zaslužni člani društva za dolgoletno delo v gasilstvu: Karel Bevc, Franc Ajža, Blaž Kavc, Jože Škof, Viktor Ulc, Ignac Gradišnik, Jože Šmid, Miha Lasnik, Oto Gradišnik, Karel Pogo-

Zahodna panorama

Invalidi smo praznovali

V kulturnem domu na Ravnah je bila 24. marca osrednja proslava za koroško območje v počastitev mednarodnega dneva invalidov. Mednarodni dan invalidov praznujemo vsako prvo pomladansko nedeljo v letu (letos 26. marca).

Letos smo praznovali ta dan pod geslom: »Invalid — enakovreden občan.«

Zelo humano geslo, ki je povezano s temeljnimi načeli naše družbeno politične ureditve, ki so v uvodnem delu ustave tako krepko opredeljena:

»Družbeno politični odnosi in oblike, ki jih določa ta ustava, so usmerjeni v razširitev pogojev za nadaljnji razvoj socialistične družbe, za premagovanje njenih naspotij ter za tak družbeni napredek, ki bo na vsestranski razvitosti produktivskih sil, visoke produktivnosti dela, obilju proizvodov in na vsestranskem razvoju človeka kot svobodne osebnosti omogočil razvoj takih družbenih odnosov, v katerih se bo uresničevalo načelo komunizma: vsak po svoji sposobnosti — vsakomur po njegovih potrebah.«

V sklopu tako zastavljenih izhodišč moramo priznati, da problemi invalidov nujno postajajo del obče družbenih problemov. Položaj invalidov je nujno povezan s položajem drugih kategorij prebivalstva, s katerimi si moramo enakopravno deliti pridobitve družbenega napredka. Invalidi smo lahko enakopravni občani le v primeru, če nam je omogočeno naravno — enakopravno vključevanje v družbeno življenje.

Pogoji za naravno vključevanje invalidov v družbeno življenje so predvsem naslednji:

— zagotavljanje družbenih in strokovnih pogojev za rehabilitacijo, rehabilitacijo in zaposlovanje,

— zagotavljanje primerne socialne in materialne pomoči tistim invalidom, katerim telesna okvara onemogoča, da bi se usposobili za pridobivanje življenjsko potrebnih dobrin,

— zagotavljanje primerne vzdušja, družbene pripravljenosti in razumevanja za probleme invalidov ter pripravljenost vseh družbenih činiteljev, da invalide aktivno vključujejo v družbeno življenje.

Iz teh pogojev izhaja obveznost družbe, da zagotovi invalidsko prizadetemu otroku primerno varstvo in vzgojo, pogoje za osnovnošolsko in nadaljnje izobraževanje ter primerno zaposlitev, da ne bo, ko doraste, družbeno breme, ampak koristen član družbe. Invalidu — odrasli osebi je treba v najvišji možni meri omogočiti dostop do razpoložljivega zdravljenja in rehabilitacije ter zaposlitev na primernem delovnem mestu. Mlajše invalide je treba usposobiti in jih zaposlovati v delovnih or-

ganizacijah ob neprizadetih delavcih, ker s tem izvajamo psihološko rehabilitacijo prizadetega, občutek koristnosti sebi in družbi.

V Sloveniji je bil storjen velik politični napredek, ko je 3. konferenca ZKS obravnavala in zavzela jasna stališča do socialne diferenciacije. Konferenca ni posebej obravnavala invalidske problematike, stališča pa posredno opozarjajo družbo na pereča vprašanja invalidov. Da je to res, nam pove javni poziv treh družbeno političnih organizacij, sindikata, SZDL in ZMS, ki so ga naslovile javnosti ob dnevu invalidov, da je nujno potrebno večje in humanejše prizadevanje vseh političnih faktorjev, samoupravnih organov in posameznikov za reševanje problemov invalidnosti kakor tudi učinkovite preventive. Pripravlja se nov temeljni zakon o invalidsko pokojninskem zavarovanju, ki bo načelno urejal socialno varnost invalidov na nivoju federacije. Vse podrobnosti pa bo urejal nov republiški zakon.

Pri oblikovanju tega zakona morajo biti prisotni vsi politični faktorji. Tudi prizadeti izražamo jasne zahteve in stališča, kako se naj v bodoče rešuje in ureja socialna varnost invalidov. Moramo imeti pred očmi nekatere slovenske specifičnosti. Porast prometa v Sloveniji, ki je danes največji povzročitelj težkih vrst invalidov, zastarelost strojev in naprav v nekaterih panogah industrije, kjer delavec ni dovolj preventivno zaščiten. Zato je potrebno z zakonom regulirati socialno varstvo invalida, ki je postal prizadet največkrat zaradi nepriemernih pogojev dela ali pa iz objektivnih vzrokov.

Razne prireditve, akcije in športna tekmovanja, ki so potekala v počastitev praznovanja dneva invalidov, niso bila samo manifestativnega značaja, ampak rekreacijska oblika delovanja invalidov. Premalo se nudi invalidom materialne in moralne pomoči pri rekreacijski obliki izživljanja. Pri invalidu besede »izživljanje« ne moremo pojmovati kot pri zdravem človeku, ampak je to oblika njegove psihične rehabilitacije.

Franc Leskošek

Člani ZB na Ravnah so zborovali

Dne 23. januarja se je v Domu železarjev na Ravnah zbralo nad 180 članov Zveze borcev ter na redni letni skupščini razpravljalo o borčevskih vprašanjih.

Uvodno poročilo o delu organizacije za dveletno mandatno dobo je podal predsednik Franc Levlar.

V teh dveh letih, leta 1970 in 1971, je krajevno združenje ZB organiziralo srečanje članstva pri znani partizanski domačiji na Selah pri Dularju. Tu so se 4. julija na dan borca srečali borci in aktivisti ne samo z Raven, temveč tudi aktivisti in kmetje borci iz oddaljenejših kmečkih zaselkov.

Prav tako je bilo v organizaciji občinskega združenja organizirano po dogovoru z zdravstvenim domom in komunalnim zavodom sistematično zdravniško pregledovanje zdravstvenega stanja članstva in je za te preglede določen poseben dispanzer.

V letu 1970 so bili poslani na brezplačno letovanje v Valovine pri Pulju v predsezoni trije člani in po sezoni trije člani. Isto število je bilo deležno brezplačnega letovanja v letu 1971. Letovanje v sezoni pa je bilo kar precejšnje, ker po podatkih občinskega združenja ZB zasedajo člani ZB z Raven nad 50 % razpoložljivih kapacitet. Nekaj članov je bilo tudi na klimatskem zdravljenju, ti so delno pokrili stroške sami, večji del pa skupščina občine Ravne.

Konec leta 1969 se je začelo tudi z dodelitvijo kreditov za popravilo oziroma dograditev stanovanjskih objektov. Kredit lahko dobijo člani ZB, ki imajo priznano dvojno delovno dobo. V obdobju teh dveh let je 27 članov prejelo dolgoročni kredit v višini od 5.000—20.000 din na odplačilni rok od 5 do 15 let z 1,5 % obrestno mero. Na skupščini so bili mnenja, da je maksimum posojila 20.000 din spričo sedanjih pogojev in cen prenizek. Treba bi bilo odlok spremeniti ter postaviti višino 50.000 dinarjev.

V zadnjih dveh letih je 10 članov prejelo stalno pomoč pri šolanju svojih otrok, 12 borcev pa je prejelo enkratno pomoč v te namene. Odbor združenja ZB pa je posredoval tudi pri posameznih podjetjih glede zaposlitve otrok še živečih in padlih borcev.

Na zboru so tudi razpravljali o postavitvi spomenika žrtvam NOB in fašističnega nasilja na Ravnah. Urbanistični biro je predstavnikom združenja ZB obljubil, da bo do konca januarja 1972 določil lokacijo za spomenik, nakar se bo lahko z deli za postavitev nadaljevalo.

V lanskem letu je bil tudi izvršen prekop padlih borcev na starem ravenskem pokopališču ter so bili posmrtni ostanki preneseni v skupno grobnico na Barbaro, kjer počivajo tudi padli borci s Prevalj.

Nazadnje so bile podeljene še spominske plakete članom ZB, ki so v letu 1971 praznovali življenjski jubilej 70, 60 oziroma 50 let. Za 70-letni jubilej so prejeli plakete Rudolf Mak, Tomo Ipavec in Ivan Štruc.

Franjo Srebotnik

Molitev

Angleški politik Carson je pravil sinu, da na otvoritvene seje parlamenta vedno prihaja kaplan in tam moli.

»Ali moli za poslance?« je vprašal dečko.
»Ne. Ker pozna poslance, moli za državo.«

Zdravje

Maurice Chevalier: »Pri sedemdesetih letih izgubiš tek, spiš trdneje, počutiš se mirnejši kot pri tridesetih. Očitno je za zdravje bolje imeti ženske v spominu kot na kolenih.«

Grozno

Chesterfield o ljubezni: »Naslada je kratka, položaj smešen, izdatki neznosni.«

revnik, Jakob Vajs, Gino Roncelli in Franc Štekl. Nazadnje je prejelo 18 pionirjev svoje prve diplome za uspešno opravljen izpit za pionirja gasilca.

Upamo, da to niso bile edine diplome in pohvale, da jih bo sledilo še mnogo več v njihovem bodočem delu. Vsem naše iskrene čestitke in NA POMOC!
H. O.

KULTURNA KRONIKA

Skupščina kulturne skupnosti

20. marca je zasedala skupščina kulturne skupnosti občine Ravne. Sprejela je program dela in finančni načrt za leto 1972, obravnavala delo skladov za društveno dejavnost pri krajevnih skupnostih ter pooblastila predsedstvo za dogovarjanje z regionalnimi kulturnimi zavodi glede dotacij kakor tudi glede stikov s sosednjimi kulturnimi skupnostmi.

Na delovni in finančni načrt ni bilo pripomb, kar pomeni, da so ju strokovni odbori dobro pripravili. V bistvu je delovni načrt kulturne skupnosti seštevek dosedanjega dela občinske zveze kulturno prosvetnih organizacij in sveta za kulturo pa tudi denar je združen, povečan za znanih, z zakonom določenih 0,5 odstotka. Obogaten in popestren pa je delovni načrt z nekaterimi akcijami na področju knjižničarstva in gledališke dejavnosti ter z nastankom novih kulturniških ansamblov in z oživiljenim takim delom po podjetjih.

Naslednja pomembna točka je bila razprava o delu skladov za društveno dejavnost pri krajevnih skupnostih. Družbeni dogovor je tak, da podjetja in ustanove za vsakega zaposlenega letno vplačajo po 100 dinarjev tem skladom, ki nato tako zbrani denar delijo po ključu 60 odstotkov za telesno kulturo, 35 odstotkov za kulturo, 5 odstotkov pa za drugo društveno dejavnost. Pokazalo se je, da vsa podjetja ne spoštujejo tega dogovora in je torej odstotek denarja precej manjši, pa tudi upravni odbori skladov se ne držijo vedno domenejnega ključa in so npr. na Prevaljah dali lani za kulturo le 16,3 odstotka, v Mežici 28,6, le v Črni in na Ravnah so dali kulturi pripadajočih 35 odstotkov. Jasno je, da to ni v redu in bo treba stvari izboljšati.

Obetavna naj bi končno bila za kulturo tudi pripravljenost občinske konference ZK, ki je pozvala svoje člane k podpori kulturne skupnosti, in občinskega sindikalnega sveta, medtem ko SZDL že itak od začetka sodeluje pri kulturni akciji.

Ob tej priložnosti so za svoje delo prejeli državna odlikovanja naslednji kulturniki: Maks Dolinšek red dela z zlatim vencem, Angelca Močnik in Tone Ivartnik red dela s srebrnim vencem.

Razstava Bojana Golija

V ravanskem likovnem salonu je bila od 23. do 29. marca razstava dvajsetih grafik akad. slikarja Bojana Golija iz Maribora. Dela so sicer brez naslovov in podrobnejše oznake grafične tehnike, Andrej Ujčič jih celo imenuje »olja na papirju«, ker so kljub uporabi grafičnih tehnik grafično neponovljiva, torej zares unikati.

V pravi virtuoznosti so obdelane teme, ki bi jih zaradi geometričnih oblik, a barvne pestrosti lahko poimenovali med drugim tudi kot sožitje razuma in čustva v abstraktnih formah našega časa. Razpon sega od kompozicij nekakšnega cvetja do čisto dekorativnih vzorcev, od popolnoma ploskovnega vtisa do poglobitve v tridimenzionalnost.

To je razstava, ki bi je brez uporabe tujk človek sploh ne mogel opisati niti približno, ker spada med tiste, ki hočejo biti gledane, ne popisane. Daje pa s svojim tehničnim mojstrstvom izredno estetsko ugodno gledalcu.

Vabilo slikarjem je uspelo

Vabilo komisije za kulturo pri sindikatu v železarni je doseglo precejšen odmev, saj

Kmalu bo vse zeleno

se je prijavilo za likovno razstavo konec meseca devet delavcev — slikarjev in bomo njihova dela lahko videli pred prvomajskimi prazniki, o razstavi pa bomo seveda še posebej pisali.

n. r.

NOVE KNJIGE V STROKOVNI KNJIŽNICI

- 3587/216 Prešern A., Problematika dezoksidacije in izkoristka aluminija pri izdelavi pomirjenih jekel 1971.
- 3587/217 Brifah R., Vrtilno — upogibni poskusi konstrukcijskih jekel za popljšanje 1971.
- 5064 Assembler 1971.
- 5065 Rankovič R., Osnovne priprave za programiranje 1971.
- 5066 Oblak Ž., Praktični primjeri programiranja (Assembler) 1971.
- 5067 Rankovič R., Uvod u avtomatsku obradu podataka 1971.
- 5068 Bordukalo B., Mali terminološki rječnik 1971.
- 5069 Basar I., PL/I 1971.
- 5070 Basar I., Praktični primjeri programiranja (PL/I) 1971.
- 5071 Sušilo D., Praktični primjeri programiranja (Cobol) 1971.
- 5072 Bordukalo B., Cobol 1971.
- 5073 Cvetkovič M., Praktični primjeri programiranja (Fortran) 1971.
- 5074 Cvetkovič M., Fortran 1971.
- 5075 Archer R. S., Molybdenum Steels Irons Alloys 1968.
- 4104/6 Metals Handbook, Welding and Brazing, Vol. 6. 1971.
- 5076 Pazar C., Air and Gas Cleamp Equipment 1970.
- 3587/218 Rosina A., Raziskava popuščnih efektov pri orodnih jeklih I. in II. 1971.
- 3587/219 Lavrič T., Kontrola spektroskopskih standardov 1971.
- 3587/220 Muster J., Priprava in uvedba kislih mas za izdavo ponev ter per-

Bo brez napake?

- manentna kontrola materialov za livno jamo 1971.
- 5077 Schwartz Mel M., Modern Metal Joining Techniques 1969.
- 2438/8 Enciklopedija Jugoslavije 8. 1971.
- 3587/221 Kveder A., Predelavnost jekel železarne Ravne 1972.
- 3587/222 Brifah R., Določevanje O_m in O_2 pri povišanih in visokih temperaturah za legirana orodna jekla 1972.
- 3587/223 Novosel - Radovič V., Unapredjenje analitike uvodjenjem savremenih fizikalnih metoda (Rendgen) 1971.
- 5078 Bahr J., Instandhaltung dargestellt an Beispielen des Bergbaus 1970.
- 3587/224 Brifah R., Določevanje meje lezenja pri povišani temperaturi za legirana konstrukcijska jekla, proizvod železarne Ravne 1972.
- 3587/225 Kveder A., Izboljšanje primarne kristalizacije jekla 1972.
- 5079 Samohockij A. I., Laboratorne raboti po metallovedeniju 1971.
- 5080 Čeljustkin A. B., Avtomatizacija procesov, prokatnega proizvodstva 1971.
- 5081 Dantovič M., Organizacija tržišta socijalističnega preduzeća »Marketing« 1971.
- 5082 Černe F., Abeceda ekonomije 1969.
- 5083 Sokačič - Stojmirovič M., Ekonomika podjetja in organizacija proizvodnje 1970.
- 5084 Oprešnik M., Naloge in rešitve iz termodinamike 1967.
- 5085 Handbuch der Netzplantechnik 1970.
- 5086 Berbig R., Netzplantechnik 1970.
- 5087 Berbig R., Potentialmethode 1970.
- 5088 Schwarz H., Metallkleben und glasfaserverstärkte Plaste in der Technik 1969.
- 5089 Vollheim R., Pneumatischer Transport 1971.
- 5090 Schönburg K., Korrosionsschutz 1969.
- 5091 Vauck W. R. A., Grundoperationen chemischer Verfahrenstechnik 1969.
- 5092 Lexikon der Wirtschaft - Industrie 1970.
- 5093 Globočnik I., Uvajanje grupne tehnologije v železarni Ravne pri proizvodnji pnevmatskega orodja 1971.
- 3587/226 Ispitivanje plastičnosti čelika 1967.
- 3587/227 Pregled naučnoistraživačkih i stručnih radova 1961-1967.
- 3587/228 Pregled aktivnosti matematičko računskog centra 1967.
- 3587/229/II Razvoj metoda fazne analize čelika (II) 1969.
- 3587/230 Đordjevič S. B., Osvajanje röntgenostrukturalne analize čelika 1966.
- 3587/231 Osvajanje savremenih metoda identifikacije nemetalnih uključaka u čeliku 1966.
- 3587/232 Kasumagić I., Metalografska tehnika ispitivanja mikrostrukture postupcima bez razaranja 1967.
- 3587/233 Kasumagić I., Metalografska tehnika ispitivanja čelika na povišenim temperaturama 1968.
- 3587/234 Osvajanje emisiono-spektralnih metoda određivanja hemijskog sastava željeznih ruda, koncentrata i aglomerata 1969.
- 5094 Transformation and hardenability in steels. Symposium sponsored by Climax molybdenum company of Michigan 1967.
- 3587/235 Analiz proizvodstvo prokata s različnim vidami prokritija.
- 3587/236 Vakumna obrabotka židkoj stali 1969.
- 3587/237 Stepen razvoja metoda za proizvodnju naročito čistih vrsta čelika 1969.
- 3587/238 Analiza današnjeg procesa kontinuirane obrade površine valjanih proizvoda 1969.
- 3587/239 Analiza naučnog i tehničkog nivoa po problemu kontinuirano lijevanje 1969.
- 3587/240 Uvajanje grupne tehnologije za industrijske nože 1971.
- 3587/241 Avtomatizacija maloserijske individualne in srednjoserijske proizvodnje 1971.
- 3587/242 Model proračuna materijalnog toplotnog bilansa, materijalnih i tehnoloških pokazatelja proizvodnje gvozdja u visokim pećima 1970.
- 3587/243 Horgas Z., Razvoj metoda fazne analize (III) 1970.
- 3587/244 Pavko D., Toplotna prevodnost jekel 1965.
- 3587/245 Vodopivec F., Ispitivanje nerđajućeg čelika tipa 18/8 izradjenog iz domačeg feroniklja 1963.
- 3587/246 Čatić I., Dopuna kriterija za izbor čelika za dijelove kalupa za preradu termoplastičnih masa injekcionim prešanjem 1970.
- 3587/247 Vodopivec F., Obrobna kaljivost jekel za cementaciju 1963.
- 3587/248 Smajić M., Študija proizvodnje železove gobe z uporabo nafte oz. zemeljskega plina 1967.
- 3587/249 Megušar J., Rentgensko določevanje zaostalega austenita v jeklih 1967.
- 3587/250 Megušar J., Identifikacije faz v kromovih jeklih. Sigma faza 1967.
- 3587/251 Trbižan M., Preizkušanje livarskih peskov in veziv 1967.
- 3587/252 Prešern A., Ocena uporabnosti različnih metod za določevanje čistoče jekla 1965.
- 3587/253 Šipek M., Uvajanje defektoskopije za kontrolo proizvodov črne metalurgije 1965.
- 3587/254 Vodopivec F., Uvajanje metode fraktografije pri raziskavah metalurških problemov v zvezi z mehansko tehnol. lastnostmi jekel 1964.
- 3587/255 Šimnic M., Študij metod čiščenja oz. odstranjevanja in uničenja fenolov iz fenolnih odpadkov 1965.
- 3587/256 Pavko D., Preiskava žarilne peči v železarni Ravne 1965.
- 3587/257 Šinković J., Določevanje vključkov v jeklih proizvodnje železarne Ravne 1964.
- 3587/258 Prešern A., Vpliv desoksidacije in desoksidantov na kvaliteto jekla 1965.
- 3587/259 Šimnic M., Določevanje nekaterih sestavin v elektrožlindrah II. del 1968.
- 3587/260 Prešern A., Proučevanje tehnologije vakuumske metalurgije 1967.
- 3587/261 Poročilo o raziskovalnem delu inštituta za strojništvo v Ljubljani za železarno Ravne 1968.
- 3587/262 Sistematsko ispitivanje obradljivosti pri obradi rezanjem domačih konstrukcijskih materijala domačim alatima 1968.
- 3587/263 Poročilo o poteku raziskav frezal iz litega hitroreznega jekla za železarno Ravne 1968.
- 3587/264 Raziskave obstojnosti frezal iz litega hitroreznega jekla 1971.

DOMA IN NA TUJEM

Kitajska zunanja trgovina

Kitajci izvažajo vsako leto za nekaj milijard več, kot uvozijo, zato imajo uravnoteženo plačilno bilanco. Kaj ni to dober recept za ozdravljenje jugoslovanske plačilne bilance s tujino?

Enega preveč, drugega premalo

26 let smo imeli pomanjkanje grodlja in smo ga stalno uvažali iz Sovjetske zveze. Odkar pa od lanske jeseni naprej obratuje smederevski plavž, imamo letno v Jugoslaviji 250 000 t grodlja preveč.

Čez 3 leta bo v Sloveniji energetska kriza.

Leta 1974 bo manjkalo 40 GWh, l. 1975 bo manjkalo 100 GWh, l. 1976 bo kriza verjetno minila, ker bi do takrat morala biti dograjena jedrska centrala v Krškem, termoelektrarna Šoštanj IV, hitrocentrala Kobarid in akumulacijska centrala Pohorje.

Premoga bo dovolj

Do l. 1977 načrtujejo slovenski premovalniki več premoga na leto, in to:

Velenje na 4,6 milij. t, Zasavje na 2,05 milij. t, Kanižarica na 0,2 milij. t ali skupno 6,85 milij. t. Še se bomo greti — ne bo nam mraz!

Nelikvidnost in dolgovi

Član predsedstva ZKJ Augustin Papič je dejal:

»Živimo v dekadi dolžnikov, v kateri vsi problemi padajo na upnike!«

Programirana vožnja

V Münchnu dela znana firma Siemens na programirani vožnji avtomobilov po mestu. Šofer pritisne ob cesti na programski tabli na gumb, kako priti do končnega cilja. Računalniški sistem mu nato v tisočinki sekunde izračuna najugodnejše smeri skozi vsa mestna križišča!

AvtoBUS na akumulator

Japonska družba Kanzaj je zgradila avtoBUS na baterije, ki vozi tiho in brez spuščanja strupenih plinov. Torej napredek za ohranitev zdravega okolja!

Zbral: B. F.

NAJVEČJI DRŽAVNIK

Churchillova hči Sarah je bila omožena z igralcem, ki Churchillu ni bil preveč pri srcu in ki ga je na njegovo veliko jezo vztrajno klical »papa«. Nekega dne proti koncu II. svetovne vojne je zet vprašal Churchilla:

»Papa, kdo je po tvojem mnenju največji državnik II. svetovne vojne?«

»Mussolini,« je odgovoril Churchill, »bil je tako pameten, da je dal ustreliti zeta.«

Svet šolskega centra Ravne na Koroškem razpisuje

sprejem 131 (116 moških in 15 žensk) učencev v poklicno kovinarsko in metalurško šolo v šolskem letu 1972/73 za izučitev poklicev: topilca v črni metalurgiji (15 m.), kovača (10 m.), kalilca (10 m.), valjavca profilov in pločevine (8 m.), strojnega ključavničarja (25 m.+5 ž.), orodjarja (10 m.), strugarja (16 m.+8 ž.), rezkalca (12 m.+2ž.), in finomehanika (6 m.).

Sola traja tri leta. Pravico do vpisa imajo državljani SFRJ, stari od 14—18 let, ki so uspešno končali osnovno šolo.

Redni vpis učencev bo 30. junija, a izredni 30. avgusta 1971. Navedenega dne se morajo učenci osebno javiti ob 8. uri na upravi centra.

Kandidati morajo predložiti upravi centra naslednje listine:

1. Lastnoročno izpolnjeno prijavo za vpis v 1. razred strokovne šole obr. 1,20 s točnim naslovom in pošto.

2. Zadnje šolsko spričevalo — odpustnico (original) o dovršeni osnovni šoli.

3. Izpisek iz rojstne matične knjige.

4. Splošno zdravniško spričevalo z rentgenskim pregledom pljuč v splošnem zdravstvenem domu na Ravnah, vsak torek in četrtek od 7. — 10. ure. Pred pregledom mora biti kandidat tešč.

5. Življenjepis.

Sola bo izbrala kandidate na podlagi učnega uspeha, a v primeru prevelikega števila prijavljenih na podlagi sprejemnega izpita iz slovenskega jezika in računstva v obsegu snovi,

ki je predpisana za 8. razred osnovne šole. Kandidati, ki pokažejo boljši uspeh, imajo prednost pri sprejemu. V tem primeru bodo sprejemni izpiti 2. julija, oziroma 31. avgusta s pričetkom ob 8. uri.

Finomehanike pošlje Zelezarna Ravne na šolanje v šolski center združenega podjetja Iskre Kranj v Kranju.

Istočasno svet centra razpisuje sprejem 43 (43 moških) v šolo za specializirane metalurške delavce: strojnih kovačev (10 m.), žarilcev (10 m.), valjavcev profilov (8 m.) in talilcev pri elektro peči (15 m.).

Pravico do vpisa imajo državljani, ki so uspešno končali najmanj 6. razredov osnovne šole in zadostili šolski obveznosti.

Vpis je enak, kot je navedeno za vpis za učence v poklicno kovinarsko in metalurško šolo, in je prav tako treba predložiti vse dokumente, ki so zgoraj navedeni.

V primeru večjega števila prijav bo center izvršil izbiro na podlagi zadnjega šolskega spričevala in preizkusa znanja iz slovenskega jezika in računstva v obsegu snovi, ki je predpisana za 6. razred osnovne šole. Kandidati, ki bodo pokazali boljši uspeh, bodo imeli prednost pri sprejemu. Vsi kandidati se morajo javiti na šolskem centru na Ravnah 30. junija ob rednem vpisu in 30. avgusta ob izrednem vpisu.

Učenci poklicne kovinarske in metalurške šole in učenci šole za specializirane metalurške delavce prejemaajo v času šolanja mesečno nagrado, in sicer:

da bomo zadostili kadrovskim potrebam gospodarstva koroške regije.

Pouk za vse šole se prične 1. septembra ob 6. uri zjutraj. Pomanjkljivo opremljenih prijav ne bomo mogli upoštevati.

Vsi učenci oziroma njihovi skrbniki sklenejo učno pogodbo z Zelezarno Ravne, študenti na tehniški metalurški šoli pa pogodbe o štipendiranju.

Svet šolskega centra

Razpis učnih mest

Svet šolskega centra Ravne na Koroškem je na svoji seji št. 27/VI-72 sklenil, da se v rednem razpisu prosvetnih delavcev za šolsko leto 1972/73 razpišejo naslednja prosta učna mesta:

- 1 delovno mesto učitelja za gospodarski zemljepis, organizacijo in ekonomiko podjetij — profesor geografije ali sociologije.
- 1 delovno mesto učitelja za slovenski jezik z estetsko vzgojo in angleški jezik — profesor
- 2 delovni mesti učitelja za matematiko — fiziko — profesor, diplomirani inženir tehnične fizike ali tehnične matematike.
- 1 delovno mesto učitelja strokovnih predmetov — diplomirani elektro inženir.
- 1 delovno mesto učitelja za strokovne predmete metalurške stroke — profesor ali predmetni učitelj, diplomirani inženir metalurgije.
- 1 delovno mesto učitelja strokovnih predmetov — diplomirani inženir strojne stroke.
- 1 delovno mesto učitelja praktičnega pouka s tehnologijo obdelave — strojni tehnik z osnovnim poklicem ključavničarja.

Vsa delovna mesta se razpisujejo za nedoločen čas, razen pod zaporedno številko 1, ki je razpisano za določen čas.

Za vsa razpisana delovna mesta bosta na voljo med šolskim letom dve družinski stanovanji, za ostale pa samske sobe ob nastopu službe.

Prijave s priložo — prepisom diplome — je treba vložiti v tajništvo zavoda do 1. maja 1972.

Kovinarski poklici:	osnova	zadosten uspeh	dober uspeh	prav dober uspeh	odličen uspeh
I. razred	160	210	240	270	300
II. razred	180	230	270	310	340
III. razred	200	260	300	340	380
metalurški poklici:					
I. razred	200	250	280	310	340
II. razred	240	290	330	370	400
III. razred	280	340	380	420	460

Prav tako svet centra razpisuje sprejem 30 učencev in učenek v metalurški odsek tehniške srednje šole Jesenice, dislocirano enoto na Ravnah na Koroškem.

Sola traja 4 leta. Pravico do vpisa imajo državljani SFRJ, stari od 14 — 18 let, ki so uspešno končali osnovno šolo. Učenci s prav dobrim in odličnim uspehom ne opravljajo sprejemnega izpita, vsi ostali pa morajo opraviti sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike iz obsega učne snovi za 8. razred osnovne šole. Sprejemni izpiti bodo 30. junija 1972 ob 7. uri oziroma 30. avgusta 1972 ob 7. uri.

Redni vpis bo 30. junija, a izredni 30. avgusta.

Kandidati morajo ob vpisu predložiti vse dokumente, ki so navedeni za vpis v poklicno kovinarsko in metalurško šolo.

Zelezarna Ravne je razpisala 30 štipendij za dijake in dijakinje metalurškega odseka TSS Jesenic, dislocirano enoto na Ravnah na Koroškem.

Višina štipendij znaša:

I. letnik	240 din
II. letnik	280 din
III. letnik	320 din
IV. letnik	360 din

Štipendije za metalurški odsek TSS Jesenic, dislocirano enoto na Ravnah na Koroškem, so prav tako razpisali:

Tovarna poljedelskega orodja in livarna Muta ob Dravi,

Tovarna rezalne orodja Prevalje.

Detaširano enoto TSS metalurškega odseka bomo vpisovali še 2 — 3 leta, to je tako dolgo,

Od kosa do kosa

ŠPORTNE VESTI

NAMIZNOTENIŠKA KRONIKA IN ŠE KAJ

Privrženecem namiznega tenisa se obetajo lepši časi. To bi bil lahko tudi naslov sestavka. Ker pa ne maram na dolgo in široko pisati o programu, ki si ga je zastavil NTK »Fužinar«, ampak le komentirati dosežene rezultate, bo gornji naslov, kar pravšnji.

Za ilustracijo mogoče le tole: rezultati ženskih ekip NTK Fužinar se z gotovostjo lahko uvrščajo med izvrstne dosežke koroškega športa in jih tudi 9. mesto na zveznem ekipnem turnirju, ki šteje za državno prvenstvo, ne more zmanjševati. Toda o tem malo kasneje. Ženska ekipa NTK Fužinar je dne 29. in 30. januarja 1972 sodelovala na republiškem prvenstvu v Kranju. Ekipo so sestavljale: Lesnik, Petrač in Štruc. Prvenstvo je brez poraza osvojila ekipa NTK Olimpija, tri ekipe: »Ilirija«, »Triglav« in »Fužinar« pa so zbrale enako število točk — 20 in so se za 2. mesto, ki je prinašalo, poleg prvouvrščene ekipe direktno pravico nastopa na omenjenem zveznem turnirju za državno prvenstvo, morale ponovno sestati. Rezultati teh ponovljenih srečanj Ilirija : Fužinar 5 : 4, Triglav : Fužinar 4 : 5 in Triglav : Ilirija 4 : 5, zgovorno prikazujejo izenačenost ekip. Lahko trdimo, da je tudi športna (ne)sreča imela svoje prste vmes. Ilirija je bila tokrat najboljša, pa tudi najsrečnejša. S tem seveda še niso bili izgubljeni vsi upi za naše »borke«.

Sledil je kvalifikacijski turnir za moške in ženske ekipe na Ravnah 12. in 13. februarja 1972. Ker moških nismo imeli v tej, še vedno elitni konkurenci, je bila vsa naša pozornost posvečena ženski ekipi. Dekleta so se potrudila: Erika je na momente igrala kot v najboljših dneh, Silva je vsem prisotnim dokazovala, da se vztrajno prebija v sam vrh jugoslovanskega namiznega tenisa, Zvonka pa je s svojo igro navduševala tudi tiste, ki se na »pingič« spoznajo.

Na koncu tekmovanja so bile ekipe razvrščene takole:

1. NTK »Fužinar«	4	4	0	20:3	8
2. NTK »Triglav«	4	3	1	17:5	6
3. NTK »Obilič«	4	2	2	11:18	4
4. NTK »Željezničar« (Sa.)	4	1	3	9:19	2
5. NTK »Željezničar« (N. S.)	4	0	4	8:20	0

Naša dekleta so dosegla naslednje rezultate: »Triglav« 5 : 2, »Obilič« 5 : 1, »Željezničar (NS) 5 : 0, in »Željezničar« (Sa) 5 : 0.

Tako sta se na zvezni ekipni turnir, ki je štel za državno prvenstvo, uvrstili poleg »Olimpije« in »Ilirije« še ekipe »Fužinarja« in »Triglava«. To je nedvomno velik uspeh slovenskega namiznega tenisa, pri čemer pa je tudi naš, ravenski »pingič« pristavil svoj lonček. Že takrat, ob koncu kvalifikacijskega turnirja na Ravnah, smo ugotavljali, da bo vsaka zmaga na turnirju v Ljubljani samo še dodaten korak k renesansi namiznega tenisa (predvsem ženskega) na Ravnah.

Športna resnica je, da so dekleta v Ljubljani res dobila samo dvoboj z NTK »Vojvodino«, in še to z rezultatom 5 : 4, res pa je tudi, da ne moremo mimo tega, da imajo skoraj vse ostale ekipe profesionalne trenerje, svoje lastne prostore, ki služijo

samo namiznemu tenisu in da je potrebno danes trenirati ne 2 ali 3-krat tedensko, ampak dvakrat dnevno, kar je vsakodnevni pojav. Ostali rezultati NTK Fužinar: »Senta« 0 : 5, »Marathon« 3 : 5, »Mladost« 4 : 5, »Olimpija« 1 : 5, »Ilirija« 4 : 5, »Triglav« 3 : 5, »Partizan« 0 : 5 in »Proleter« 4 : 5.

Suhoparni rezultati (navsezadnje niso tako slabi za poznavalce »pingiča«) so dejstvo, uvrstitev na 9. mesto (predzadnje mesto) je tekmovalna resnica, ni pa res, da je ekipa izpadla, ker udeležba bazira na kvalifikacijskem sistemu udeležencev in ima v absolutnem smislu »Fužinar« drugo leto iste možnosti kot »Senta«, ki je državni prvak. Kako pa dejansko bo, je odvisno predvsem od sestava ekipe v prihodnji sezoni.

Nepoznavalcu ni moč prikazati, koliko fizičnega napora (v treh tekmovalnih dneh, prebitih v telovadnici), kakšne psihične obremenitve so to (igraš — si napet, gledaš — soigralca, trpiš, gledaš dvoboj neposrednih tekmecev, si zopet napet) in tako naprej — 3 dni. Pa se naj kdo postavi v vlogo trenerja, ki mora vso to psihozo prenašati uro za uro, dan za dnem, iz turnirja v turnir. Če je človek z dušo pri svojem delu, ga obremenitev po uspehu, posebno po neuspehu verjetno še ponoči prebuja. Tako je tudi prav. Zato pa ga je treba včasih tudi z besedo vzpodbuditi in mu dati priznanje (velja za ves uspešen in prizadeven vaditeljski kader).

V teku je zaključni del tekmovanja moških in ženskih ekip za jugoslovanski pokal na območju Slovenije. Ženska ekipa se lahko uvrsti zelo visoko, pa tudi moški s povratkom Jamška niso brez možnosti.

Mladinke, kot naslednja kategorija, tudi niso od muh, saj so v pionirski sestavi v Kopru 22. in 23. januarja 1972 osvojile 4. mesto na republiškem prvenstvu. Mladinki — pionirki Zvonka Štruc in Danica Režonja sta se 11. in 12. 3. 1972 v Kranju udeležili turnirja 15. naboljših slovenskih mladink. Zvonka je z 11 zmagami zasedla 4., Danica pa s 6 zmagami 8. mesto.

Štruc Zvonka pa je na elitnem, pozivnem »B« turnirju v dneh 18. in 19. 3. v Novem Sadu osvojila 5. mesto. Za našo najboljšo pionirko je to v mladinski konkurenci izvrsten uspeh, ki mora biti vsem, posebno pa še njej sami, velika vzpodbuda za nadaljnji razvoj.

Kopici republiških prvenstev koroških športnikov v preteklem obdobju je ekipa pionirk NTK »Fužinar« dodala še enega — drugega zapored. Na prvenstvu 4. marca v Kranju je ekipa v sestavi: Černovšek (iz Žerjava), Gostenčnik, Režonja in Štruc po tesnih zmagah nad neposrednima tekmečema »Triglavom« 5 : 4 in »Olimpijo« 5 : 3 osvojila 1. mesto v republiki. Ohrabruje povratek Hedvike Gostenčnik (zaradi bolezni dalj časa ni nastopala), kakor tudi dejstvo, da napor ObZTK, da tudi v drugih krajih naše doline pričnemo s tovrstno organizirano dejavnostjo, niso zaman, kar dokazuje delež mlade Černovškove v ekipi republiških prvakinj. Seveda bo pri tem potrebno sodelovanje med NTK in strokovnim odborom kakor tudi

določena mera strpnosti, da se uredijo razmere v matičnem klubu.

Za zaokrožitev je potrebna še beseda o pionirjih. Sedanji razmah in zanos, posebno pa še strokovno delo obeh trenerjev, tov. Bavčeta in tov. Jamška, daje slutiti, da se bo sedanja članska vrsta z leti le počasi regenerirala. Pionirji so na ekipnem, republiškem prvenstvu v Murski Soboti 4. in 5. marca sicer osvojili 10. mesto med 12 ekipami, vendar je perspektiva Paviča, Leša, Hercoga in še koga med naraščajniški nedvomna, pa tudi starejši pionirji Šarter (osnovnošolski prvak), Urnavt, Kočet, Jeblanšek, Turkuš bi z disciplinirano in redno vadbo lahko zlezli iz dosedanje poprečnosti.

Vsaka športna panoga ima svoje značilnosti, po katerih se panoge med sabo ločujejo. Namizni tenis je zaradi sistema tekmovanja sigurno med tistimi, ki zahteva ogromno psihične zbranosti in vztrajnosti, da ne bi govorili o fizični vzdržljivosti, ki pa je tudi specifična. Naša moška ekipa je sicer obdržala status slovenskega drugoligaša, vendar so za to bili potrebni izdatni napor. Kolikor bo delo v NTK »Fužinar« potekalo po začrtani poti, se nam ni treba bati za prihodnost »pingiča« na Ravnah. Niso izključeni depresijski premiki, vendar po grobi oceni je pričakovati kolektivni vzpon, pa tudi posamezni bleiski niso izključeni.

če

KARATE

Pred tremi leti smo začudeno gledali fante v belih oblačilih, kako so se učili čudnih veščin. Vse je bilo nenavadno. Opazovali smo jih pri treningih in kadar so bili v telovadnici, ni nikoli manjkalo radovednežev. Karate — beseda, ki smo jo slišali vse pogosteje. Tuje besede, ki so jih fantje uporabljali med treniranjem, so japonski izrazi, kajti karate je večšina, ki je doma na Japonskem in je danes znana po vsem svetu.

Oktober 1968 je bila na Ravnah ustanovljena prva šola karate. Njen vodja je bil (in je še danes) Ervin Pečnik. Šola se je že čez nekaj mesecev preimenovala v Karate klub Fužinar. Začetek ni bil prav nič lahek. Ni bilo pravega vodstva, toda ustanovitelj Ervin Pečnik je bil vztrajen. Peščici fantov na začetku so se pridružili novi člani. Sprva so to bili le fantje, a kmalu se jim je pridružilo še nekaj deklet, ki so se navdušila za ta šport. Pridno so vadili in ni bilo zaman. Sodelovali so na raznih tekmovanjih in dosegli nekaj dobrih rezultatov. 1969 je Leon Kavzer postal absolutni prvak Slovenije. Leto dni pozneje je Bruno Borovnik osvojil naslov republiškega in državnega prvaka. S tem uspehom si je priboril tudi mesto v mladinski državni reprezentanci.

V karate klubu Fužinar je sedaj štiriinpetdeset članov, ki redno obiskujejo treninge, ki so dvakrat v tednu. Enkrat v štirinajstih dneh pa se člani kluba zbera na »teoretičnem treningu«, kjer se pogloblje seznanijo s tem borilnim športom. Na teh treningih si ogledajo razne filme in diapozitive, ki prikazujejo večšine karateja. Traininge pripravlja in vodi mladi Bruno Borovnik.

5. marca 1972 je KK Fužinar priredil odprto prvenstvo Koroške. Tekmovanja se

je udeležilo 15 tekmovalcev iz naslednjih klubov: KK Branik Maribor, KK Gorenje Velenje in domači Fužinar.

V dokaj močni konkurenci je prvo mesto osvojil Dušan Donko pred Nikoličem (oba člana KK Gorenje Velenje) in Gaborovičem (KK Branik Maribor). Tekmovanje so sodili republiški sodniki: Ervin Pečnik, brata Dušan in Bruno Borovnik, Ivan Irgel in Josip Lorencin.

To pot so se starejši karatisti umaknili iz ringa in dali prednost mlajšim.

Člani karate kluba Fužinar so mladi ljudje. Njihov cilj je čim bolj popularizirati ta šport na našem območju. Želijo organizirati tekmovalnja, na katerih bi sodelovali tudi znani jugoslovanski karatisti. Ali jim bo to uspelo? Optimisti so in upajo, da se jim bodo načrti vsaj delno uresničili.

M. M.

STRELJANJE

Strokovni odbor za strelski šport pri ObZTK Ravne je organiziral občinsko tekmovalje v streljanju z zračno puško »zlata puščica« 1972. Tekmovanje je bilo 9. marca na strelišču v DTK. Pomerilo se je 12 strelcev iz Črne, Mežice in Raven, ki so družinskih tekmovaljih dosegli določeno normo. Borba je bila izenačena, posebno za prva mesta. Pa tudi drugi niso mnogo zaostajali, tako da so bili na splošno doseženi zelo dobri rezultati. Prvo mesto in s tem »zlato puščico« je osvojil Jože Podbevšek z rezultatom 541 krogov, kar je njegov občinski rekord tega tekmovalja, boljši od starega za 1 krog, ki ga je držal Anton Špegel z rezultatom 540 krogov.

Rezultati: 1. Jože Podbevšek (Knez Pepi) 541 krogov, 2. Anton Špegel (Knez Pepi) 532, 3. Vinko Zatler (Knez Pepi) 526, 4. Evgen Korinšek (Knez Pepi) 515, 5. Danilo Šmon (Knez Pepi) 515 itd.

Strelci, ki so dosegli 525 krogov, so se plasirali na republiško tekmovalje, ki bo 2. aprila.

»Zlato puščico« so od leta 1967 osvojili: 1967 Vinko Zatler, 1968 Evgen Korinšek, 1969 Evgen Korinšek, 1970 Anton Špegel, 1971 Anton Špegel, 1972 Jože Podbevšek.

Z zmago na tem tekmovalju si je k zbirki osvojenih značk naš mojster strelskega športa Jože Podbevšek pripel še trofej »zlata puščica«, tako da je zbirka popolnejša.

Strokovni odbor za strelski šport je organiziral 23. marca občinsko prvenstvo članov v streljanju z zračno puško za leto 1972. Ekipno je osvojila prvo mesto strelska družina »Knez Pepi«, ki je nastrelila 1384 krogov, pred SD »TON« Mežica 1206.

Posamezno je postal občinski prvak Jože Podbevšek SD »Knez Pepi« 361 krogov, 2. Anton Špegel SD »Knez Pepi« 353, 3. Evgen Korinšek SD »Knez Pepi« 342, 4. Vinko Zatler SD »Knez Pepi« 328, 5. Edi Plaz SD »TON« Mežica 323 itd. Rezultati so bili dobri, škoda je le, da sta iz Črne prišla na to prvenstvo samo dva strelca, ki sta dostojno zastopala svojo družino.

19. marca je strelska družina »TON« Mežica organizirala I. del ligaškega tekmovalja v streljanju z zračno puško med ekipama SD »Markovič Kristl« Črna in SD »TON« Mežico. Zmagala je ekipa »TON« Mežica 2133 pred SD »Markovič Kristl«

Črna 1712. Posamezno: 1. Edi Praper »TON« Mežica 256, 2. Edi Plaz »TON« Mežica 244, 3. Alojz Repotočnik »TON« Mežica 235 itd.

Strelska družina je organizirala I. del ligaškega tekmovalja med SD »TON« Mežica in SD »Knez Pepi« Ravne. Zmagala je ekipa »Knez Pepi« 2369 pred »TON« Mežica 2085. Posamezno: 1. Jože Podbevšek »Knez Pepi« 265, 2. Edi Plaz »TON« Mežica 257, 3. Vinko Zatler »Knez Pepi« Ravne 255 itd.

-ervi-

PREŽIHOVINA 72

V tistem lepem pomladanskem nedeljskem jutru se je pred raveno železniško postajo zbralo okrog 300 tabornikov iz mariborskega in celjskega območja. Namen tabornikov je bil, da z razvitjem prapora mariborskih tabornikov počastijo spomin na velikega koroškega pisatelja Prežihovega Voranca. Tako se je kolona tabornikov, kateri so se priključili tudi raveni taborniki in MČ, napotila najprej k Prežihovevu spomeniku v parku telesne kulture, položila venec ter z enominutnim molkom počastila spomin na Prežiha. Po tej svečanosti pa so se taborniki napotili proti Kotljam, kjer so obiskali Prežihov grob.

Zatem so odšli na Prežihovino, kjer se je pričela slovesnost s kulturnim programom, v katerem je nastopil pevski zbor osnovne šole Prežihovega Voranca. Ob prižganem kresu je starešina odreda »Samorastnikov« Maribor pozdravil tabornike in orisal namen te akcije.

Častni član akcije »Prežihovina 72« Mirko Žlender, župan mariborske občine, je razvil prapor in ga predal mariborskim tabornikom ter ob tej svečanosti dejal, naj taborniki s praporom ponesejo v svet tudi ideje revolucionarja in pisatelja Prežihovega Voranca.

Ob zaključku svečanosti so častnim članom odreda podelili priznanja.

Karlo Krevh

MARCA SO NASTOPILI DELOVNO RAZMERJE

Sedar Jože — NK, Pavkovič Peter — KV, Kern Tomaž — KV, Podojsteršek Alojz II. — PK, Klinc Boris — NK, Bricevan Vida — NK, Pepevnik Martin II. — KV, Oblak Jožica — KV, Kerbev Gabrije-la — NSS, Osojnik Edvard — PK, Plesnik Roman — KV, Stojanov Cvetko, inž. met. — VSS, Rezar Zofija — NS, Potočnik Branko — NK, Navodnik Dušan — SS, Merkač Alojz — SS, Pačnik Franc II. — NK, Matija Franc — NK, Tušnik Jože — NK, Vožič Martin — NK, Ovčar Anton II. — NK, Hancman Branislav — PK, Čurč Danilo — PK, Gerdej Franc — KV, Valentar Ivan — PK, Sonjak Franc — PK, Viderman Jože — NK, Svetec Avgust I. — NK, Paradiž Luka — PK, Ploder Ivan — NK, Rednak Rajko — NK, Krivec Milan — NK, Steharnik Martin — NK, Petrič Valentin — NK, Banko Vlado — SS, Vasič Miroljub — NK, Blatnik Ernest — KV, Dobrodel Adolf — PK, Franc Andro — NK, Mori Štefan — NK, Bivšek Avgust — KV, Rogina Bogomir — NK, Zdrčnik Ana — SS, Vušnik Anica — NSS, Krevh Vera — NS, Repotočnik Ivan II. — PK.

ODŠLI SO IZ PODJETJA

Krajnc Ančka — KV, Krivograd Franc — KV, Vrhovnik Milan — NK, Vodušek Anton — SS, Plohl Berta — NSS, Ramšak Vinko — KV, Krajnc Srečko — KV, Brezovnik Martin — NK, Mačič Ivan — KV, Spanžel Anton — KV, Osojnikar Ivan — KV, Ambrož Rudolf — PK, Lasnik Franc — PK, Frajzman Ana Marija — KV, Pogorevčnik Karel II. — NK, Šmigoc Matko — KV, Obretan Lovrenc — KV, Švab Anton — KV, Brlek Milan — KV, Golob Ervin — KV, Suler Drago — PK, Uršič Emil — KV, Čekon Andrej — PK, Štekl Pavel — KV, Valente Danijel — PK, Rožej Franc IV. — PK, Leitgeb Branko — KV, Podobnik Bojan — PK, Mlačnik Ivan III. — NK, Pečnik Adolf — KV, Paradiž Antonija — NSS, Sedovnik Stanislav — NK,

Slava Prežihu

IVAN MAČIČ

Mačičevemu Hanzanu v spomin!

Gora se je kopala v pomladnem soncu, za svojo tiho srečo je najela ptičji zbor, ki ji je pel od jutra do večera. Za svojo večno mladost je sklenila pogodbo z rožami, dajala jim je svoje telo in jih napajala z bistrimi vodicami, rože pa so ji dajale svojo

lepoto in opoj. Tako so živeli mirno in srečno.

Tedaj pa se je pripodil črn oblak nad goro in z zavistjo zrl na srečo.

»Prekril ti bom sonce in rože bodo ovene!« je grozil črni oblak.

»Ne moreš,« mu je kljubovala gora. »Rože so obrodile seme in veter jih je razsejal daleč naokoli, nikoli ne bodo umrle, ker so se rodile iz ljubezni.«

Črni oblak je prekril sonce in za njim je grozeče prihrumel črn vihar.

»Polomil ti bom hrast, gora, in uničil bom tvoj ponos!« je tulil in se zaganjal v stoletne krošnje, kjer so v soncu malo prej vasovali ptički.

»Ne moreš,« ga je zavrnila gora. »Korenine so pognale globoko v moje telo prav do srca, zrasel bo nov hrast, še mogočnejši, še silnejši, saj je pil mojo ljubezen, ki je silna.«

»Hudournik bova poslala nadte,« sta grozeče rjovelja črni oblak in vihar. »Izruval bo vse korenine in odplaval cvetno seme, da boš ostala sama in pusta.«

»Ne moreta,« se je branila gora. »Čas je vajin zaveznik, vajina moč brez časa je ničeva. Moja moč je ljubezen, ki ne pozna časa, zato vaju bom premagala.«

Štrašen hudournik se je razlil z gore in trgjal korenine ter odnašal cvetno seme — bili so strašni dnevi in grozeče noči, polne obupa.

Ko je vstal nov dan, je črna smrt pogrnjala svoj plašč čez razdejanje.

»Življenje sem ti vzela,« je votlo donelo njeno sporočilo po dolini in se bočilo čez goro do neba.

»Nisi vzela življenja,« je otožno odvrnila gora. »Vzela si le zemljo, ki je tvoja, življenje pa nisi vzela, ker ga ne poznaš.«

Črna smrt je zgrnila svoj mrtvaški plašč in ga s prgiščem zemlje zakopala v zemljo.

Novo sonce je obsijalo goro, novo cvetje je vzkliko na njenih prsah, spet je zadonel ptičji zbor in mlad hrast je pognal na njenih plečih. Njena prerokba se je izpolnila, ljubezen je premagala smrt, zvestoba je použila čas, ostal je še spomin, ki je večni, spomin na moč ljubezni in zvestobe, spomin na Mačičevega Hanzana.

Mitja Šipek

ADOLF PEČNIK

Sredi polnega dela v obratu se je med nas, njegove prijatelje in sodelavce, zopet vnesla žalostna vest. Tokrat se je glasila: »Umril je Pečnikov Dolf!« Z njim je naša velika železarska družina zopet izgubila mladega soustvarjalca v komaj 31. letu življenja.

Pokojni Adolf je navzlic hudi boleznim in mnogemu trpljenju imel neizčrpno silo. Kot majhen, nebogljjen fantič je preživel svoja nebrezskrbna otroška leta v Mislinju. Prav v času, ko je zagledal luč sveta, je nacistični škorenj že hudo teptal življenja tudi v Mislinju. Mladi, hitro dozoreva-joči Adolf se je vedno želel družiti s svoji-

mi starejšimi sovrstniki. Rad se je pogovarjal z odraslimi in od njih v pogovoru srkal besede, ki so ga zaradi njegove želje, postati ustvarjalec, pač zanimala. Starše ter brate in sestro je zelo spoštoval, neubogljivosti ali prepira v družini ni poznal.

Tak se je po pogovoru z očetom vpisal leta 1956 v industrijsko šolo na Ravnah. Že leta 1959 je prišel v naše vrste kot izučeni kovinostrugar. Tu si je s svojim odkritim in obenem skromnim nastopom hitro pridobil prijatelje in jim večkrat bil tudi svetovalec, saj je v kratkem času postal zelo dober strugar, ki je vestno upravljal stroj in zanesljivo oblikoval zaupano mu delo. Toda bolezen, ki se ga je oklenila, je sicer počasi, a zato tembolj vztrajno opravljala svoje. Tako je naš sedaj pokojni Adolf po nekaj letih moral zapustiti delo pri stroju. Ker je bil izredno nadarjen in sposoben, mu ni bilo težko postati tehnolog — normirec.

To nič kaj lahko in odgovorno službo je, čeprav se je vedno bolj boril z boleznijo, vestno in pošteno opravljal vse do odhoda v bolnišnico, kjer je s svojo jekleno voljo in veliko željo po življenju uspešno prestal težko operacijo. Pretrpel je mnoge bolečine. V vsem tem času pa smo tudi mi trepetali za njegovo življenje in upali v uspeh medicine.

Ko smo slišali, da je prišel zopet med nas, smo bili srečni, in čeprav smo še trepetali zanj, si kljub vsemu nismo mogli predstavljati, da bomo že čez slabih trideset ur dobili najbolj pretresljivo vest — Dolf ni več.

Navkljub njegovi vztrajni volji je v tej borbi zmagala smrt, v pravkar prebujajoči se pomladi je utrnila mlado življenje.

Z Dolfom smo izgubili pridnega sodelavca, prijatelja, sina, brata ter ljubljenega moža in očeta. Sedaj ko s solznimi očmi in z bolečino v srcu stojimo pred odprtim grobom, v katerega si se za večno preselil, se ti, dragi Adolf, iz srca zahvaljujemo za tvoje veliko, nesebično delo in prijateljstvo. Tvoje nedokončano delo bomo ob spominu na tebe nadaljevali in živel boš v naših srcih. Želimo ti miren dom, obdan z našo mislijo na tebe in posejan s cvetlicami.

V imenu sindikalnega odbora SMO železarne ter v imenu vseh sodelavcev in prijateljev pa izrekam globoko sožalje družini in vsem sorodnikom.

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža, očeta in brata Ivana Mačiča se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, sostanovalcem, kegljavkam, Planinskemu društvu Prevalje, dijakom gradbene tehnične šole Maribor ter znancem za darovane vence in šopke, vsem, ki ste ga spremljali v tolikšnem številu na njegovi zadnji poti.

Hvala pevskega zboroma in godbi za žalostinke ter inž. Šipku za ganljive poslovilne besede.

Žalujoča žena Fricka, sinova Janez in Sašo ter bratje in sestre

ZAHVALA

Ob boleči in prerani izgubi moža in očeta Adolfa Pečnika se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem SMO, prijateljem, sosedom in sorodnikom, ki so mi v najtežjih dneh pomagali in lajšali bolečine.

Iskrena hvala govornikom za poslovilne besede, ravenski godbi na pihala in vsem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti in darovali vence ter cvetje.

Žalujoča žena s sinom

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža in očeta Gabrijele Jovana se iskreno zahvaljujem za pozornost in pomoč vsem znancem, sosedom, gasilcem, društvu upokojencev in godbenikom. Posebno smo hvaležni družini Boršter, kolektivu KZD in Faniki Kastivnik za pomoč.

Žalujoča žena Amalija s hčerkama

OBVESTILO

V dneh 17., 18. in 19. aprila 1972 bo v Železarni Ravne akcija fluorografiranja. Fluorografiranja se morajo udeležiti vsi člani kolektiva, ki so že dopolnili 24 let.

Spanžel Alojz — KV, Boštjan Jožef — KV, Prikeržnik Franc II. — NK, Zirgoi Janko — NK, Sajevec Rupert — KV, Globočnik Ivan, inž. str. — VSS, Jurak Jožef — KV, Gerdej Jožef — KV.

ANA KARENINA IN VIATOR

(Humoreska)

Moj prijatelj Francelj je govoreči leksikon. Kar ga vprašaš, takoj ti pove. Veliko bere. Še več pa bere njegova ljuba Barba. Joj, joj, to je pametno bitje. Nakupuje v bouti in se jezi, da ne znajo mladi ljudje pisati in pišejo namesto boutige boutique. Jaz sem skromnejši človek. Ne berem toliko, v kino ne hodim, zato ker moram doma gospodinjiti in vesel sem, kadar srečam Barbo in njenega ljubega Franceljna.

Nekega dne sem zagledal na naših avtobusih novo reklamo Viator. Rekel sem si: gotovo je kakšna reklama Ljubljanske banke, Gorenja ali Jugobanke. Odločil sem se, da vprašam moja prijatelja. Srečo sem imel. Srečal sem ju pri Ljubljani. Pravkar sta se kregala, kje bi zapravila denar, ki sta ga prištedila, saj jima grozi spet devalvacija in izgubila sta že štiri milijone starih din.

Barba je jamrala: »Joj, joj, saj to sta skoraj dva fičota in en pralni stroj gorenje velenje garancija!«

Vesel sem bil, da sem ju srečal. Tako rad poslušam, kadar govori Barbara o tem, kako je srečala znane osebnosti v Nami.

— Dober dan soseda! sem ju pozdravil. Kako sta kaj?

— Za en drek! Vse bova zgubila, če bo šlo tako naprej! Oj, milijoni, milijoni! Sami milijoni! Gorenje daje garancijo za bešmašine, za frigidere, za šporherete. Ljubljanska banka pa nič, nič, pobila bi hudiče.

— Kar se ne jezi, Barba moja! Kaj bi sploh počeli, če ne bi imeli Ljubljanske banke in Gorenja, kdo bi nam kupil Me-stece Peyton?

— Veš, kaj sem razmišljala, kaj če bi midva kupila za najine milijone tudi kakšen serial?

— Joj, bilo bi fajn. Med napisi naju bi pokazali, kako nama dobro gre, kako gorenjska kuhinja sama kuha in pralni stroj sam pere.

Lepo bi bilo. Vsi ljudje nama bi pisali. Bil bi nama hvaležni in nihče bi se ne jezil na naju, da sva kriva za devalvacijo.

— Seveda ne, ljuba moja. Serial bi bil tako lep in napet, da bi ljudje pozabili, da izgubljajo denar. Sanjali bi o devetih nebesih. O Indiji Koromandiji. Veš kaj, pišiva v Ameriko, morda imajo tam serial Indija Koromandija in Slovenci.

— Ne nori! Indija Koromandija in Slovenci? Saj to so nam obljubili že petinšestdesetega leta. Takrat so rekli, da nam ne bo več treba delati in nekateri so vzeli to resno...

Poslušal sem ju in imenitno se mi je zdelo, da imam tako pametna prijatelja.

— Soseda, zdi se mi, da bomo imeli nov serial Viator. Povprašajta in morda ga bosta lahko kupila.

— Viator? Kaj serial? Joj, revež Viator. Tega je nasankala Via Mala. Nekateri ženske so svinje. Ljubil jo je, ona pa, samo za denar je z njim hodila. ...!

— Saj to je drugi del Knittlovega romana Viator in Via Mala. Saj sta bila poročena, Barba?

— Seveda, potem je prišla devalvacija, on je izgubil denar in ona je našla dru-

gega. Mislim, da se je poročila z Winetoujem, ker je imel zlato in zlato ima stalno vrednost.

— Mislim, da je bila Via Mala preveč romantična. Vzela si je ameriškega farmarja.

— Kaj ne veš, da je ljubila konje?

— Konje? Saj Viator je tudi imel konje. Imela sta Rolls Royce.

— Vidite, takšne so ženske, sosed. Zadnjič sem bila v NAMI in koga sem tam srečala? Uganite?!

— Ne vem? Res ne vem?

— Ano Karenino in Vronskega? To je krasna ženska in Vronski, revež, čisto pod copato ga je dobila. Kupovala je klobuke. Nobeden ji ni bil všeč. Vronski pa je stal pri njej, jezil se je in kadil cigareto za cigareto. Ona pa: »Ta mi ne pristojta! Tale tudi ne! Kaj pa tale?« »Ne vem, ljubica?« Joj, če bi bila jaz taka, moj Francelj, bi me razsekal, kajne, ljubi moj?

— Ja, Barba, in Ljubljana bi odnesla tvoje truplo v Carigrad, Morski tok bi te zanesel v Egejsko morje in Grki bi si mislili, da so našli nesrečno Sapho. Saj ti si tako pametna kot Sapho.

Z veseljem sem ju poslušal. Prizadela me je zgodba o Viatorju in Vii Mali. Žal mi je Winetouja, tako pošten človek, pa se je zapletel s tako candro.

Malo je ljudi, ki tako modro govorijo in so tako načitani kot moja prijateljca. Njima je vse blizu. Vesta vse o usodi uboge Angelike, ki je zapravila nekaj težkih tisočakov v Maximarketu, tako da ji ni nič ostalo za v Ona in on in za Supermarket. Baj je bila zelo presenečena, da ima Ljubljana, majhno mesto, vse super in maks. Ko je odhajala iz Maximarketa, je bojda vzdihnila: »Kam plovemo?« in vsi so mi-

slili, da pozna našega velikega pisatelja Meška. Ne Meška, zmotil sem se, Barba me je popravila: »Butec, Prežiha!« Nisem se hotel prepirati z njo. Vedel sem, da ima prav.

Od vseh novic sem pa najbolj vesel, da Ljubljana transport z reklamo Viator zbira denar za reveža, obupanca Via Tora.

Vam pa dragi poslušalci priporočam, naj-novejši ameriški serial, ki sta ga kupila Gorenje Velenje in Ljubljanska banka, serial, ki bo govoril o ugodnostih slovenskega človeka: kako naj štedi in melje kisl zelje, kako si lahko ogleduje kuhinjo Gorenje v televiziji ali pa v izložbi in kako potrpežljivo čaka na obljubljeno zemljo. Judje so čakali dvatisoč let. Torej že drugi mesec televizijski serial: Gorenje garancija, vlagajte in šparajte pri ljubljanski banki, taft grin mehča vaše lase; Indija Koromandija in Slovenci. Igrajo vsi pošteni Slovenci: kmetje in delavci; po kosih ali posebej, sestavite lahko sami, veliko in malo kuhinjo Gorenje in vaše življenje bo udobnejše. Scenarij je napisal Franc Brezdinar, režija Franc Brezdelo, produkcija Rdeči križ, montaža Peppek Penzionist. Hladilnik Gorenje garancija, pralni stroj Gorenje, vsako leto vas bodo najmanj petkrat obiskovali naše serviserji... Ne pozabite na novi serial, gotovo vas bo zanimal!

Andrej Rozman

DELOVNE NEZGODE V MARCU 1972

Martin Klemenc, gradbeni remont — pri izbujanju opeke iz oboka je padel s podpore in si poškodoval križ.

Jernej Jamnik, kovačnica — pri čiščenju polfabrikatov mu je padel delec škaže v levo oko.

Avgust Lesjak, valjarna — pri adjustiranju valjanih palic ploščatega profila mu je stisnilo palec desne roke.

Igrišča čakajo

Mirko Panič, obrat strojev in delov — pri odlaganju kovanih kosov na podstavke zasredilnega stroja mu je stisnilo prstanec desne roke.

Mirko Kotnik, kovačnica — pri plamen-skem čiščenju gredic mu je padla iskra za predpasnik, pri čemer se je vžgala podloga. Ko je to opazil, je pričel gasiti z rokami, pri čemer je dobil opekline.

Alfred Kotnik, čistilnica — pri razkladanju žarilne peči se mu je ulitek skotalil na nart leve noge.

Stefan Pečovnik, kovačnica — pri plamen-skem čiščenju gredic mu je padla ška-ja v oko.

Alojz Skarlovnik, topilnica I — pri vli-vanju mu je tekoče jeklo brizgnilo za de-lovno obleko in ga opeklo po hrbtu.

ENAJST PIONIRK SPREJETIH V GASILSKO ORGANIZACIJO

Poročali smo že, da so pred nekaj meseci stopili pionirji v gasilsko organizacijo, sedaj pa se jim je pridružilo še 11 pionirk in štirje pionirji. Ze na zadnji delovni konferenci ravenskih gasilcev je bila med številnimi sklepi tudi pobuda, da bodo v kratkem vključili v svoje vrste več ženske mladine. Prizadevnosti tov. Mihina, Kovačeca, Kokala in še nekaterih drugih funkcionarjev društva gre zasluga, da so znali pritegniti 11 pionirk v svojo humano društvo. Organiziran je bil krajši seminar pod vodstvom občinskega mladinskega referenta tov. Pepevnika. Seznanil je pionirke z delom in nalogami gasilstva, taktiko, društvenimi pravili ipd. Preteklo nedeljo dopoldne se je prijavilo šestčlanski komisiji 11 pionirk ter štirje pionirji. Na zastavljena vprašanja so hitro in gladko odgovarjali. Uspeh opravljenih izpitov je bil presenetljivo dober, saj je kar 8 pionirk dobilo odlično oceno, tri so bile prav dobre, dva pionirja odlična, eden prav dober in eden dober. S tem so bile sprejete v društvo naslednje pionirke: Alenka in Danica Anželak, Jožica Gorjup, Marjana Knez, Tatjana Klemen, Urška Kustec, Dragica Korkalj, Metka Erjavec, Irena in Ivica Pepevnik in Jelka Verbole, 18 pionirjem pa so se pridružili še: Miran Rojko, Darko Šuler, Mirko Vrh-njak in Dušan Veber. Po uspešno opravljenem izpitu so prejeli lične diplome. Ob zaključku je pionirje pozdravil in jim čestital še predsednik UO društva tov. Jože Klemen in jih povabil na skromno zakusko, nazadnje pa so se fotografirali pred gasilskim domom. Mi jim iskreno čestitamo in želimo še veliko uspeha v društvu!

H. O.

UGODNOSTI ČLANOV AMZJ

Mnogi lastniki motornih vozil ne vedo, kakšne ugodnosti uživajo, če so člani avto-moto društev, zato naj vas seznanimo z njimi.

Letos opravlja Avto-moto zveza za člane naslednje brezplačne storitve:

- letni tehnični pregled vozila,
- službo pomoč in informacije na poziv,
- pregled in nastavitve žarometov,
- pregled zavor,
- pregled podvozja avtomobila,
- službo pravne pomoči prek svojih pogodbenih odvetnikov in
- pravno pomoč in zaščito v inozemstvu.

Vsak član dobi:

- knjižico avto turing pomoč s kuponi za brezplačne storitve,
- mesečno člansko glasilo **Moto revija**,

NAŠI UPOKOJENCI

Franc Krivograd, roj. 3. oktobra 1918, v železarni od 17. januarja 1941 dalje kot KV valjar v valjarni. Star. upokojen 1. marca 1972

Ančka Kranjc, rojena 5. julija 1920, v železarni od 4. aprila 1951 dalje, nazadnje v meh. delavnici kot KV rezkalka. Starostno upokojena 1. marca 1972

Anton Spanžel, roj. 31. maja 1914, v železarni od 28. novembra 1937 dalje v kovačnici, nazadnje delovodja težke kovačnice. Star. upokojen 15. marca 1972

Lovrenc Obretan, roj. 5. avgusta 1911, v železarni od 26. novembra 1946 dalje kot KV tesar v prometu. Star. upokojen 16. marca 1972

Franc Lasnik, rojen 26. januarja 1928, v železarni od 28. maja 1942 dalje v presledkih nazadnje v vzmetarni kot prebijalec vzmetnih listov. Inv. upokojen 1. marca 1972

Ivan Osovnikar, rojen 29. julija 1916, v železarni od 21. junija 1943 dalje s presledki v vzmetarni kot izdelovalec spiralnih vzmeti. Starostno upokojen 27. marca 1972

— informativni priročnik **Kompas** AMSJ,

— nalepnicu za avtomobil in obesek za avtomobilske ključke.

Članom je lahko na voljo:

— kreditno pismo v vrednosti 8000 dinarjev za pomoč pri potovanju v Jugoslaviji,

— kreditno pismo za plačilo storitev in pomoči v inozemstvu v vrednosti 500 švicarskih frankov s kuponi za vrnitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila in potnikov v domovino,

— mednarodna knjižica za taborjenje, ki daje pravico do posebnih ugodnosti v avtokampih v Jugoslaviji in v tujini,

— ugodnosti, ki jih dajejo pri svojih storitvah delovne organizacije, vključene v sistem AMZJ PRIPOROČA.

Vseh teh ugodnosti je lahko deležen le tisti voznik motornega vozila, ki se včlani v avto-moto društvo. Zato število članstva iz leta v leto narašča.

V AMZJ se lahko vključite pri svojem področnem avto-moto društvu.

KDAJ NASTANE GNEČA

Neka obiskovalka je Churčhillu nekoč navdušeno dejala:

»Gotovo občutite nekaj izrednega ob misli, kako silovito se prerivajo ljudje, da bi slišali vaš govor!«

»Seveda je to zelo laskavo,« je priznal državnik, »ne smete pa pozabiti, da bi bila gneča trikrat večja, če bi me obešali!«

NERODNO

Ciceronov sošolec je po žensko tajil leta in hotel veljati za mnogo mlajšega, kot je bil v resnici. Ko ga je srečal Cicero, ki je poznal to njegovo slabost, mu je rekel:

»Ko sva skupaj študirala, ti potemtakem še nisi rojen bil!«

MALOKDAJ

Na umetniški razstavi se je francoski državnik Aristide Briand ustavil pred sliko objetih žensk. Avtor je razložil, da je na sliki hotel prikazati Pravičnost, ki objema Mir.

»Odlično!« je dejal Briand. »Objemata se, ker se tako redkokdaj vidita!«